

Carta na seicwanom Pablo na m'aⁿ nn'aⁿ Roma

Xmaⁿndye nn'aⁿ na cwila'yu' tsjoom Roma

¹ Ja Pablo cwiluiindyō apóstol cwentaa' Jesucristo. Jom ty'ioom ts'iaaⁿ ja na matseixmaⁿya ts'aⁿ na majñom Ty'ōots'om jo ndaaⁿ nn'aⁿ na ñnequiaya ñ'oom naya 'naaⁿaⁿ cantyja na macwji'n'maaⁿñê joona.

² Matseicwanom Ty'ōots'om ñ'oom na macwji'n'maaⁿñê nn'aⁿ. Tandyo xuee t'mōōⁿ na ljo' nnts'aaⁿ ñequio ñ'omndyuee profetas. Jla'ljeiina ñ'oom'ñeeⁿ na lju' la'xmaⁿna'.

³ Juu ñ'oom naya'ñeeⁿ mat'uiina' cantyja 'naaⁿl Jnaaⁿ, nquii Ta Jesucristo. Cantyja na ts'aⁿ jom, tuiñê tsjaaⁿ 'naaⁿl rey David na jndyowicantyjoo'.

⁴ Jndaⁿ chii t'mōⁿ Espíritu Santo na Jnda Ty'ōots'om juu ndo' waa najndeii. Teitquioo' naljo' ee jndaⁿ na tue' tando'xco quii'ntaaⁿ l'oo.

⁵ Ndo' cantyja 'naaⁿl jom macandaya naya na matseixmaⁿ Ty'ōots'om na majñom ja ts'iaaⁿ 'naaⁿaⁿ jo ndaaⁿ nn'aⁿ cha'waa tsjoomnancue. Ee l'ue ts'oom na meiⁿquiayuucheⁿ caliu nn'aⁿ na t'maⁿ waa na jndaⁿ s'aaⁿ, cha cala'yu'ya n'omna ndo' cala'candana jo nnoom.

⁶ Mati mañ'oomna' 'o, ee maqueeⁿñê 'o na cala'xmaⁿyo' cantyja 'naaⁿl Jesucristo.

⁷ Matseicwanōⁿ cartawaa na m'aⁿl cha'tsondyo' 'o na candya' ts'om Ty'ōots'om na m'aⁿyo' Roma, na maqueeⁿñê na cwiluiindyō' cwentaaⁿaⁿ.

Nquii Tsotyaaya Ty'ooots'om ñequio Ta Jesucristo quiana na tjaa ñomtiuu c'om'yo' jo ndaana ñequio naya na laxmaⁿna.

Ñe'cjaacando' Pablo nn'aⁿ na cwila'yu' Roma

⁸ Najndyee nc'e Jesucristo, mañequiaya na quianl'uaa' Ty'ooots'omya cantyja 'naⁿyo'. Ee meiⁿyuucheⁿ na mawaya, ya ñ'oom cwila'neiⁿ nn'aⁿ cantyja na cwila'yu'ya ñ'om'yo' ñ'eⁿñê.

⁹ Manoom'm na mayu'a na ticjomeintyjaa'a na macaⁿa nnoom na cateijneiⁿ 'o. M'aaⁿya na xcwee' ts'oqⁿya na mandi'ntjoⁿya nnoom. Ndo' ñequii'cheⁿ matseinaⁿya ndaa nn'aⁿ ñ'oom naya cantyja 'naaⁿ! Jnaaⁿ Jesucristo.

¹⁰ Ñequii'cheⁿ na macaⁿa nnom Ty'ooots'om cha xeⁿ na jom l'ue ts'oom nncue'ntyjo na nndaⁿ nncjocandoⁿ'a 'o.

¹¹ Ee ntyjaa'ya ts'oqⁿya na nncua'cañoqⁿya na nnteijndeiya 'o ñequio ñ'oom' Ty'ooots'om cha nntsana'jnda'yo' cantyja 'naaⁿaⁿ.

¹² Luaa' l'ue ts'oqⁿ cha juu na cwilayu'ya n'om'yo' ñ'eⁿñê ñequio juu na matseyu'ya ts'oqⁿya tjoom' nnteijndeiina' 'o ndo' nnteijndeiina' ja.

¹³ O nn'aⁿya na cwila'yu'yo' ñ'eⁿ Ty'ooots'om, l'ue ts'oqⁿ na caliu'yo' na jndye ndii' tyotseijndaa'ndyo na nncua'cañoqⁿya 'o, saa ñeseicu'na' ja. Luaa' waa na ñetqueⁿ ts'oqⁿ, cha cantyja 'naaⁿ! ts'iaaⁿ na nnts'aaya majndyetei nn'aⁿ nntioondye l'oqⁿ, ndo' mati 'o nntsaala'noⁿ'ti'yo' cantyja 'naaⁿaⁿ cha'xjeⁿ quiluii quii'ntaaⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ na nchii judíos.

¹⁴ Ee matseijomna' ja cha'cwijom cwii ts'aⁿ na t'maⁿ chujnaⁿ, tseixmaⁿya na ljo' ndaa nn'aⁿ na cwila'neiⁿ ñ'oom griego, ndo' mati ndaa meiⁿquia

nn'aⁿ na tjachuii' ñ'oom na cwila'neiⁿ. Oo ndaa nn'aⁿ na jndo' n'om cantyja 'naaⁿ ljeii, ndo' mati ndaa nn'aⁿ na ticata'jnaaⁿ ljeii.

¹⁵ Jo' chii jeeⁿ queeⁿ ts'ooⁿya na mati ññequiaya ñ'oom na macwji'n'maaⁿñe Ty'oots'om nn'aⁿ ndaa 'o quia na nncuaya na m'aⁿyo' Roma.

Waa najndei ñ'oom naya

¹⁶ Tijnaaⁿa cantyja 'naaⁿ ñ'oom naya 'naaⁿ Ty'oots'om, ee juuna' cwiluiñena' najneiⁿ na macwji'n'maaⁿñe meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na matseyu' ñ'oom naya'ñeeⁿ. Najndyee mach'eeⁿ na ljo' ñequio nn'aⁿ judíos ndo' mati ñequio meiⁿquia nn'aⁿ.

¹⁷ Juu ñ'oom naya'ñeeⁿ matseicandiina' chiuu mach'ee Ty'oots'om na maqueeⁿ jaa na tjaa jnaⁿ laxmaaⁿya jo nnoom nc'e na cwila'yuya n'ooⁿya ñ'eⁿ Jesucristo. Ee waa ñ'oom'm na teiljeii na matsona' na ljo': “Nquii ts'aⁿ na maqueⁿ Ty'oots'om na tjaa jnaⁿ tseixmaⁿ, catseyu'ya ts'om tsaⁿñeeⁿ ñ'eⁿñê.”

Cha'tsondye nn'aⁿ jnda jla'tjoondyena

¹⁸ Ee xjeⁿ cañoom'lueecheⁿ matseicanooⁿ Ty'oots'om na matseiw'eeⁿ nacjoo nn'aⁿ na cwil'a cha'tso nnom na cwajndii ñequio natia. Na nmeiiⁿ cwil'ana, cwila'lcwe'na nt'om nn'aⁿ na ñe'caliu ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿaⁿ.

¹⁹ Ee naquii' n'omna maxjeⁿ manquiuyana ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿ Ty'oots'om ee manquiityeeⁿ jnda t'mooⁿ chiuu matseixmaaⁿ ndaana.

²⁰ Ee ljo' na titquioo' na matseixmaⁿ Ty'oots'om nndaⁿ nncwajnaaⁿ ts'aⁿ jo' quia na manty'iaa'

cha'tso na s'aaⁿ. Ee xjeⁿ na tuiicheⁿ tsjoomnancue cwiwitquioo'ya na jom cwiluiiñê Ty'ooots'om ndo' cha'waa xuee waa na jneiⁿ. Jo' chii nn'aⁿ natia ljo' cwil'a xocandaã nluena na tjaa'naⁿ jnaⁿ cachona, meiⁿ xocandaã nta'ñoom'ndyena.

21 Ee meiiⁿ na cwila'noⁿna cantyja 'naaⁿ Ty'ooots'om saa maxjeⁿ tîcala't'maaⁿndyena jom cha'xjeⁿ na macaⁿna'. Meiⁿ na quianl'uaaⁿaⁿ tiñe'nquiiana. Ndo' joo ñ'oom na tyom'aaⁿ n'omna cantyja 'naaⁿ chiuu cwiluiiñê jeeⁿ cwe' ts'iaaⁿndyo jooa'. Jo' chii s'aana' ntjeiⁿ naquii' n'omna, ndo' na ljo' cwiljo na jaaⁿñe naquii' n'omna.

22 Meiiⁿ na cwiluena na la'xmaⁿna nn'aⁿ na jeeⁿ jndo' n'om, saa cwinooⁿ na cwe' ntjeiⁿndyetona.

23 'Ndyena na cwila't'maaⁿndyena Ty'ooots'om na ticantycwii na wando' na m'aaⁿ yuu na jeeⁿ neiⁿncoo'. To'yoona na cwila't'maaⁿndyena ndyueendaã nn'aⁿ na cwintycwii na ta'ndo', ñequio cantsaa ñequio quioo' na cwi'ooca' ñequio quioo' na tjaa'naⁿ nc'ee'.

24 Jo' chii 'ndiito Ty'ooots'om na cal'atona meiⁿquia na ntjeiⁿ na ñe'cal'ana na cwajndii na queeⁿ n'om seiina na cantyja 'naaⁿ jooa' ñel'ana cwii na jeeⁿ jnaaⁿ ñequio ntyjeena.

25 Tîcala'yu'na ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿ Ty'ooots'om. Yacheⁿ jla'yu'na ñ'oom na cwe' cantu. Ee tyola't'maaⁿndyena 'naⁿ na s'aaⁿ nchii nqueⁿ na s'aaⁿ cha'tso nnom. Ndo' matsona' na ñequii'cheⁿ cala't'maaⁿndye nn'aⁿ jom cha'waati xuee. Cal'a cha'tsondye nn'aⁿ naljo'.

26 Macwe' nc'e jo' chii 'ndiito Ty'ooots'om jooa na cal'ana ljo' na mach'eena' nquiuna na

ñe'cal'ana. Hasta yolcu tquiandyē ndaa ntyjelcu ndo' nchii ljo' teincoondyena.

27 Ndo' mati naⁿnom nchii macanda cwe' ñequio yolcu tyom'aⁿna. Seijmei'tina' jooa na queeⁿ n'omna nc'iaana. Tyom'aⁿna meiiⁿ ñ'eⁿ ntyjenomna, ndo' nchii ljo' teincoondyena, cwii na jnaaⁿticheⁿ. Ndo' na ljo' l'ana, tyota'wi'ndye cheⁿnquieena, tiomndyena ñequio seiina na ntjeiⁿ ljo' ñel'ana.

28 Ndo' nc'e na l'ayana na tsuu' n'omna Ty'ooots'om, jo' chii mati 'ndiitoom na cal'atona meiⁿljo'cheⁿ natia na ñe'cal'ana.

29 M'aⁿna na cwil'ana cha'tso nnom na ticaty'iomyana'. Cha'na ts'aⁿ na cwe' m'aaⁿya ñ'eⁿ x'iaa', oo ts'aⁿ na ntjeiⁿ ljo' mach'ee ñ'eⁿ x'iaa' oo ts'aⁿ na matseiqueeⁿ ts'om 'naaⁿ x'iaa', ts'aⁿ na ticatseiñ'oom'ñe yuu na maty'iomyana', ts'aⁿ na taq̄' ts'om x'iaa', ts'aⁿ na matseicwjee nn'aⁿ, ts'aⁿ na matseintja'ñe ñequio x'iaa', ts'aⁿ na manquiu'nn'aⁿ x'iaa', ts'aⁿ na matsei'ndaa' ts'om x'iaa', ts'aⁿ na cwe' matseineiⁿto chiuu waa ñ'oom na mandii cantyja 'naaⁿ x'iaa',

30 ts'aⁿ na matioñ'oom x'iaa', ts'aⁿ na ticuee' ts'om Ty'ooots'om, ts'aⁿ na wi'ñe ñequio x'iaa', ts'aⁿ na s'añe scuñe, ts'aⁿ na matseiwendyeñe cheⁿnquii, ts'aⁿ na matseijndaa'ñexco natia, ts'aⁿ na ticatseit'maaⁿñe nn'aⁿ na nda juu,

31 ts'aⁿ na tiñequiaañe na nntsei'nqⁿ yuu na ya oo yuu na tia, ts'aⁿ na meiiⁿ na ñ'oom 'ndyoo saq̄ xocatseicanda, ts'aⁿ na ticajnda ntyjii ljo' cweitjoom nc'iaa', ts'aⁿ na tixocatseit'maⁿ ts'om x'iaa', ts'aⁿ na tic'oom na wi' ts'om nn'aⁿ,

32 jooa manquiujndaa'ndyena na jnda seijn-

daa'ñe Ty'oqts'om na nntsuundyē nn'aⁿ na nmeiiⁿ¹ cwil'a, s̄aa meiiⁿ na ljo', wjaana' na 'ool'ana na ljo', ndo' yacheⁿ ya nquiuna quia na cwinty'iaana na majo'ti cwil'a nt'omcheⁿ nn'aⁿ.

2

Xcwe macu'xeⁿ Ty'oqts'om nn'aⁿ

¹ Cautyja 'naaⁿ¹ ñ'oommeiⁿ¹, catsei'nqⁿ¹ na tjaa'naⁿ yuu cowañoom'na' 'u, nts'oona' 'ñeeⁿ cwiluiindyū', maco'wi'ndyū' cheⁿnncu' quia na jeeⁿ matsū' na nt'omcheⁿ nn'aⁿ jeeⁿ tiann'aⁿndyē ndo' majo'to ljo' na cwil'ana mache' 'u.

² Ee manquiuyaaya quia na nt'uiityeⁿ Ty'oqts'om nn'aⁿ na cwil'a na nmeiiⁿ¹, nncu'xeeⁿ jona cautyjati na mayuu' na l'ana.

³ 'U na matseitiuu' na cats'aaⁿ na cat'uiina' nn'aⁿ na cwil'a na nmeiiⁿ¹, ¿aa ndya' matseitiuu' na tixocat'uiina' 'u ndo' ljo'waayu mache' cha'xjeⁿ naⁿ¹ñeeⁿ?

⁴ Cwa ndya' candaā' ts'om' na ntso' na ca-jnda ntyjeeⁿ ñ'eⁿndyū'. Jom na jeeⁿ t'maⁿ ts'oom ñ'eⁿndyū', ndo' waljoo'cheⁿ na wi' ts'oom 'u. ¿Aa ticatsei'nqⁿ¹ na luaa' mach'eeⁿ cha cjaañ'oomna' 'u na calcwe' ts'om' jnaⁿ¹?

⁵ Saa 'u nchii jo' ñe'catsa', 'u maxjeⁿ quie' ts'om', tiñe'calcwe' ts'om'. Maty'iomna' cautyja 'naⁿ¹ na matseit'ue'ya' na cat'uiina' 'u. Ee nncue'ntyjo xuee na nncu'xeⁿ Ty'oqts'om cha'tso nn'aⁿ cautyja 'naaⁿ¹ na maty'iomyana'.

⁶ Maquialjo'cheⁿ manquiityeeⁿ nñequiaaⁿ na ticwii cwii ts'aⁿ nncwantjom cautyjati na jnda ñes'aa.

⁷ Ndaa joo nn'aⁿ na cwijoo' n'om na cwil'a yuu na maty'iomyana' na cantyja 'naaⁿ jo' cwil'uee na nl'a yuu na matseit'maa'ñena' jom, ññequiaaⁿ na nla'xmaⁿ na ticantycwii na cwita'ndo' añmaaⁿna.

⁸ Saa t'maⁿ waa na nntseiw'eeⁿ nn'aⁿ na ticatuee'ndyecje nnoom, na cwi'oo nacjoo' ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿaⁿ, na cwil'a cha'tso nnom natia.

⁹ Jeeⁿ t'maⁿ nawi' nntseiquoom nacjoo cha'tsondye nn'aⁿ na cwil'a natia ndo' t'maⁿ nntsei'ndaa'na' nquiuna. Najndyee nntjoom nn'aⁿ judíos na ljo', ndo' majo'ti nntjoom nn'aⁿ na nchii judíos.

¹⁰ Saa cha'tso nn'aⁿ na cwil'a yuu na ya, tjoom' nntseit'maaⁿñe Ty'oots'om joona, nnts'aaⁿ na nluiit'maⁿndyena ndo' ññequiaaⁿ na meiⁿcwii ñomtiuu tic'omna jo nnoom. Najndyee nnts'aaⁿ na ljo' ñequio nn'aⁿ judíos, ndo' mati nn'aⁿ na nchii judíos.

¹¹ Ee Ty'oots'om nchii na nncjaañ'oom'ñê ñ'eⁿ cwii ts'aⁿ, saa cwiicheⁿ tineiiⁿeⁿ.

¹² Cha'tso nn'aⁿ na nchii judíos na la'xmaⁿ jnaⁿ na tyoondye chiuu matsa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, maxjeⁿ nntsuundyena nc'e na jnda jla'tjoondyena cantyja 'naaⁿna' meiiⁿ tyoondyena juuna'. Ndo' cha'tso nn'aⁿ judíos na m'aⁿ nacje 'naaⁿ ljeii'ñeeⁿ na la'xmaⁿ jnaⁿ, majuuna' nnt'uiityeⁿna' joona.

¹³ Ee cantyja 'naaⁿ Ty'oots'om, nchii nn'aⁿ na cwe' cwindye chiuu matsa'ntjom ljeii'ñeeⁿ maqueeⁿ joona na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna, macanda nn'aⁿ na cwil'a chiuu na matsa'ntjomna'.

14 Saa nn'aⁿ na nchii judíos na ticuaa ljeii lueena na matsa'ntjomna' na tqueⁿ Moisés, saa cwil'ana cha'xjeⁿ na ma'moⁿna' ndo' na ljo' nquieena laxmaⁿna' cha'cwijom ljeii na maqueⁿna' xjeⁿ joona.

15 Ee cantyja na cwil'a naⁿñeeⁿ cwit'mooⁿna na juu ljeiiñeeⁿ teiljeiina' naquii' n'omna ee juu na m'aaⁿ n'omna ma'moⁿna' na ljo'. Juu jo' macwji'yuuñena' na manquiuna quia cwil'ana yuu na ya, ndo' yuu na tia.

16 Ee maxjeⁿ nleitquioo' na ljo' juu xuee na nncu'xeⁿ Ty'oots'om cha'tso na cwe' wanty'iuu' tyol'ana. Maty'ioom ts'iaaⁿ Jesucristo na cu'xeeⁿ nn'aⁿ cantyja na jla'tjoondyena cha'xjeⁿ ma'moⁿñ'oom naya na mañequiaya ndaaⁿ nn'aⁿ.

Nn'aⁿ judíos ndo' ljeii na tqueⁿ Moisés

17 'U je' na cwiluiindyu' ts'aⁿ judío. 'U quit'maⁿ ts'om' ljeii na tqueⁿ Moisés, ndo' macwji's'andyu' cheⁿnncu' na tseixmaⁿ cwentaa' Ty'oots'om.

18 Jndaa'ya ntyji' chiuu l'ue ts'oom. Ndo' ma'moⁿ ljeiiñeeⁿ njom' cwaaⁿ na yati nncwjii'ndyu'.

19 Jndaa'ya ntyji' na ndaaⁿ nntsa' na nncja'chuundyu' nn'aⁿ na laxmaⁿ na nchjaaⁿ, ndo' na cwiluiindyu' chom na matseixueeñena' ndaaⁿ nn'aⁿ na m'aⁿ cantyja 'naaⁿ na jaaⁿñe.

20 'U matseituu' na jeeⁿ 'naⁿ na m'moⁿ ndaaⁿ nn'aⁿ na tijndo' n'om cantyja 'naaⁿ Ty'oots'om ndo' na cwiluiindyu' cha'cwijom maestro 'naaⁿ nn'aⁿ na tijndye nquiu cantyja 'naaⁿaⁿ ee ñequio ljeii na matsa'ntjomna' na maleiñ'oom', waa ñ'oom na matsona' chiuu na nluii ndo' tseixmaⁿna' ñ'oom na mayuu'.

21 'U na ma'mooⁿ ndaa nt'omcheⁿ, ¿chiiu na tiñe'ca'moⁿ njom' nncu'? Xeⁿ ma'mooⁿ na tinch'uee ts'aⁿ, ¿chiiu na mach'uee'?

22 Xeⁿ ma'mooⁿ na tinc'oomya ts'aⁿ ñ'eⁿ cwiicheⁿ ts'aⁿ, quia jo' ¿chiiu na majo' mache'? 'U na jndo' 'naⁿ na cwe' nn'aⁿ l'a, quia jo' ¿chiiu na mach'uee' 'naⁿ na cwiñequia nn'aⁿ ndaa joona'?

23 Matseis'andyu' na maleiñ'oom' ljeii na tquiaa Ty'oots'om nnom Moisés, saa quia matsei'tjoondyu' jo nnom juuna', ¿aa nchii maju'cje' Ty'oots'om?

24 Ndo' na luaa', jeeⁿ xcwe ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii na matsona': "Nn'aⁿ na nchii judíos cwilui-indyena cwitio'ñ'oomna Ty'oots'om nc'e natia na cwil'a' 'o nn'aⁿ judíos."

25 'Naaⁿ na cwiluii ntjaaⁿ yo'ndaa naⁿnom nda nn'aⁿ judíos jnda tseixmaⁿna' xeⁿ matseicanda' ljeii na tquiaa Ty'oots'om nnom Moisés. Saa xeⁿ matsei'tjoondyu' nnom ljeii'ñeeⁿ maty'iomna' cantyja 'naⁿ cha'cwijom na tîcaluii 'naaⁿñeeⁿ 'u.

26 Ndo' ts'aⁿ na quich'ee cha'xjeⁿ matsa'ntjom ljeii'ñeeⁿ meiiⁿ tyooluii 'naaⁿñeeⁿ juu, naljo' mach'ee tsaⁿñeeⁿ matseijndaa'ñena' cantyja 'naaⁿaⁿ na cha'cwijom jnda' tuii 'naaⁿñeeⁿ juu meiiⁿ tîcaluii.

27 Juu ts'aⁿ na tyooluii 'naaⁿñeeⁿ, saa mach'ee chiiu t'maⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés, ññequiaa jnaⁿ 'u ts'aⁿ judío ee meiiⁿ na waa ljeii'ñeeⁿ l'o', saa tyootseicanda' juuna' ndo' 'u ts'aⁿ na jnda' tuii 'naaⁿ tjaaⁿ.

28 Ee nchii cwe' tsjaaⁿ na tuiiñe ts'aⁿ, jo' na cwiluiiñe judío, meiiⁿ nchii cwe' 'naaⁿ na cwil'ana ndana na naⁿnom.

29 Cwiwitquioo' na cwiluiiñe ts'aⁿ cwii judío quia na m'aaⁿ na xcwee' ts'om jo nnom Ty'o^oots'om. Juu 'naaⁿ na cwiluii tjaaⁿ ts'aⁿ matseicandaa'ñena' quia nquii Espíritu Santo maqueⁿ xcoom naquii' ts'om ts'aⁿ. Ts'aⁿ na luaa' matseixmaⁿ, mal'ueeⁿ yuu na nncjaawee' ntyjii Ty'o^oots'om ñ'eⁿñê, tints'aa meiiⁿ nn'aⁿ ticjaawee' nquiuna ñ'eⁿñê.

3

1 Quia jo' ¿aa waa yuu mateijndeitina' ts'aⁿ nc'e cwiluiiñê ts'aⁿ judío oo aa jndati cwiluiiñê nc'e na tuii 'naaⁿ tjaaⁿaⁿ?

2 Mayuu' na ljo'. Ndo' jndye nnom niom na cwit'mo^ona' na ljo'. Najndyee nc'e na tquiaa Ty'o^oots'om ñ'oom'm ndaana.

3 Saa je' je', xeⁿ na nt'omndye naⁿñeeⁿ ticala'yuya n'omna, ¿aa jo' chii mati jom taxotseicanaaⁿ ñ'oom'ñom?

4 Majndaa'ya na nchii ljo' ee jom mach'eeⁿ cantyja na maty'iomyana' meiiⁿ na cha'tso nn'aⁿ cwiluiindyena na cantundyena. Ee ñ'oom'm na teilejii matsona':

Ñequio ñ'om'ndyo' nleitquioo' na cwiluiindyu' na maty'iomyana'.

Meiⁿ xoca'mo^ona' na matsei'tjo^ondyu' quia cwilue nn'aⁿ na tixcwe mache'.

5 Saa xeⁿ joo na ticaty'iomyana' na cwil'aaya cwit'mo^ona' na Ty'o^oots'om cwiluiiñê na maty'iomyana', ¿chiiu nl'uuyoo^oya? ¿Aa nnts'aacheⁿna' na tixcwe ljo' mach'eeⁿ quia na matseijndaa'ñê na nntio^oya jnaaⁿya? Matseinchu'a ñ'oommeiiⁿ cha'xjeⁿ na cwila'nchu' nn'aⁿ ñ'oom.

6 Saa meiⁿchjoo nchii ljo', ee xeⁿ Ty'o^oots'om tixcwe ljo' mach'eeⁿ quia jo' ¿chiiu nnts'aayom na nncu'xeeⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue?

7 Saa xeⁿ juu na cantu na matseixmaⁿya matseit'maaⁿñena' Ty'o^oots'om na cwiluiiñê na mayom'm, quia jo' ¿chiiu na macu'xeⁿna' ja na cwiluiindy^o ts'aⁿ jnaⁿ?

8 Xeⁿ na luaa' waa quia jo' chiiu tical'aayaaya natia cha cantyja 'naaⁿl jo' cats'aana' yuu na ya, cha'xjeⁿ cantu na cwila'neiⁿ nt'om nn'aⁿ na cwilue na ljo' cwil'uuyâ. Maxjeⁿ maty'iomyana' na cat'uiityeⁿ Ty'o^oots'om naⁿñeeⁿ na nmeiiⁿl cwilueⁿna.

Tjaa 'ñeeⁿ c'oom na tyootseitjooñe

9 Quia jo' jaa nn'aⁿ judíos, ¿aa waa cwii nnom na mach'eena' na yati cantyja 'naaⁿya jo nnom Ty'o^oots'om, nchiiti nn'aⁿ na nchii judíos? Meiⁿchjoo nchii jo', ee jnda macwil'uuya na cha'tso nn'aⁿ m'aⁿna nacje 'naaⁿl jnaⁿ, meiiⁿ nn'aⁿ judíos, ndo' meiiⁿ nn'aⁿ na nchii judíos.

10 Cha'xjeⁿ ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii na matsona':

Meiⁿcwii tjaa 'ñeeⁿ juu c'oom na mach'ee na maty'iomyana'.

11 Meiⁿcwii tjaa 'ñeeⁿ c'oom na matsei'noⁿl cantyja 'naaⁿl Ty'o^oots'om.

Tjaa 'neeⁿ juu na mal'ue jom.

12 Cha'tsondyena jnda macwila'jomndyena nato na tis'a.

Tjaa yuu nnda^a na nleil'uee'ñê joona.

Meiⁿcwiindy^e joona tic'oom na mach'ee yuu na ya, meiⁿcwii, meiⁿcwii.

13 Cantyja na cwila'neiⁿna ñ'oom cwajndii, matseijomna' jooⁿa cha'cwijom cwii tsei'tsu^aaa na ticatā' na maju'na' jndye c'ee.

Jeeⁿ yoo' ndyueena ñ'eⁿ cantu.

Ñ'oom wi' na cwila'neiⁿna matseijomna' cha'cwijom ndaa ndyuee canduu na wjeena'.

14 Ñequii'cheⁿ cwila'neiⁿna ñ'oom ntjeiⁿ nacjoo nc'iaana.

Ñ'oom na cwila'ndaa'na' naⁿñeeⁿ.

15 Cwii ñ'oom na tit'maⁿ saa nla'cuee'na x'iaana.

16 Meiⁿyuucheⁿ na cwiquiena, cwila'ndaa'na n'om nn'aⁿ,

ndo' cwe' nc'e jnaaⁿ jooⁿa maco'wi'na' naⁿñeeⁿ.

17 Ndo' ticaliuna chiuu waa na nnc'oom ts'aⁿ na tjaa tia' ñ'eⁿ nn'aⁿ.

18 Meiⁿ cwe' tic'oom' n'omna na nnc'omna na nquiaana Ty'oots'om.

19 Jaa manquiuyu na tquiaa Ty'oots'om ljeii na matsa'ntjomna' na tqueⁿ Moisés ndaa jaa nn'aⁿ judíos. S'aaⁿ na ljo' cha catseicheⁿna' meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na m'aaⁿ nacje 'naaⁿ ljeii'ñeeⁿ na ñe'catso na tjaa jnaaⁿ. Ee cantyja 'naaⁿ juuna' matseijndaa'ñê na cha'tsondye nn'aⁿ la'xmaⁿna jnaⁿ.

20 Ee nchii nlqueⁿna' ts'aⁿ na tjaa jnaaⁿ jo nnom Ty'oots'om nc'e na mach'ee yuu na matsa'ntjom ljeii'ñeeⁿ. Ee juuna' ts'iaaⁿna' tomti na matseijn-daa'ñena' na cwiluiindyō nn'aⁿjnaⁿ jo nnoom.

Nlui'n'maaⁿñe ts'aⁿ nc'e na matseyu'ya ts'om

21 Saa je' jnda' t'moⁿ Ty'oots'om chiuu ya yuu na tseixmaⁿ ts'aⁿ na tjaa jnaaⁿ jo nnoom, taxocwil'ue meiiⁿ na ñe'tseicandā ts'aⁿ ljeii na tquiaaⁿ nnom

Moisés ñequio nt'om ñ'oom na tandyo xuee jla'ljeii profetas, cwit'moo^ona' na ljo'.

²² Je' tomti matsa' Ty'o^ots'om nn'aⁿ na meiⁿcwii jnaⁿ tacola'xmaⁿna, quia na cwila'yuya n'omna ñ'eⁿ Jesucristo. Meiⁿ tyooch'eeⁿ na cwe' ñejndaa' nn'aⁿ na matseiñ'oom'ñê.

²³ Ee cha'tsondyeñ'eⁿ nn'aⁿ tjom la'xmaⁿna jnaⁿ, ndo' meiⁿcwii ticuaa cantyja 'naaⁿna na nlquiena jo nnom Ty'o^ots'om na nncwji'n'maaⁿñê añmaaⁿna.

²⁴ Sa^a nc'e naya na matseixmaaⁿ na cwe'yu cwicandaaya, jo' chii maqueeⁿ nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ laxmaⁿna jo nnoom. Mach'eeⁿ na ljo' nc'e tioml'ua Jesucristo jnaaⁿ cha'tsondye nn'aⁿ.

²⁵ Tqueⁿ Ty'o^ots'om jom na cueeⁿeⁿ cwentaa jnaaⁿ jaa cha meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿñê matseicanduu'na' jnaaⁿ tsaⁿñeeⁿ. Laa'ti' seijndaa'ñe Ty'o^ots'om cha ca'moⁿna' na mach'eeⁿ yuu na maty'iomyana'. Ee teiyoticheⁿ cwii tjoocheⁿ na nncue'ntyjo xjeⁿ na nncue' Cristo, nc'e na m'aaⁿ nioomcheeⁿ, tîcwjaa'ñê cwenta jnaaⁿ nn'aⁿ.

²⁶ Maluaa' ma'moⁿna' je', na Ty'o^ots'om xcwe mach'eeⁿ quia na mañequiaaⁿ na caliu nn'aⁿ na matsaaⁿaⁿ jooⁿa na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna jo nnoom, nc'e na cwila'yuya n'omna ñequio Jesús.

²⁷ ¿Yuu waa je' na nnda^a nntseis'añe cheⁿnquii ts'aⁿ? Tquia jnda^a tquie'na' jo'. ¿Chiuu na ljo'? ¿Aa ee cwila'canda^andyo ljo' na matsa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés? Meiⁿchjoo nchii jo', tomti ee na cwila'yuya cwii n'ooⁿya ñequio Jesucristo.

²⁸ Quia jo' cwiwitquoo'ndyeyu na maqueⁿ Ty'o^ots'om ts'aⁿ na tjaa jnaⁿ tseixmaⁿ jo nnoom

nc'e na matseyu'ya ts'om, meiⁿ ticwjaa'ñê cwenta aa matseicandâ chiuu t'maⁿ ljeii'ñeeⁿ oo aa tyootseicandâ juuna'.

²⁹ Ndo' Ty'oots'om je', ¿aa ñequiicheⁿ m'aaⁿñê cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ judíos? ¿Aa nchii mati ñequio nn'aⁿ na nchii judíos? Mayuu' na ljo'.

³⁰ Ee ñecwii Ty'oots'om m'aaⁿ na juu matsâ' nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwii cola'xmaⁿ ee na cwila'yuy'a n'omna ñ'eⁿ Jesucristo. Ticwjaa'ñê cwenta aa jndâ tuii 'naaⁿ tjaaⁿ ts'aⁿ oo aa tyooluii.

³¹ Quia jo', ¿aa nc'e na cwila'yuy'a n'ooⁿya ñ'eⁿ Jesucristo jo' chii mach'eena' na tjaa yuu cwil'ue ljeii na tqueⁿ Moisés? Meiⁿchjoo nchii jo', ee mañequio na cwila'yuy'a cwii n'ooⁿya ñ'eⁿ Jesucristo cwitjei'yuu'ndyō na l'ue ljeii'ñeeⁿ.

4

Ñ'oom cantyja 'naaⁿ Abraham

¹ Ndo' na luaa' waa, ¿cwaaⁿ cwii nnom na jndâa tue'ntyjō s'aa weloo welooya Abraham cantyja 'naaⁿ ñ'oomwaa'?

² Ee xeⁿ mayuu' tqueⁿ Ty'oots'om jom na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ cwe' ee cwii nnom na s'aaⁿ, nndâa nntseis'añe cheⁿngueⁿ, saâ nchii cantyja 'naaⁿ Ty'oots'om na nluii na ljo'.

³ Ee ¿ljo' matso ljeii 'naaⁿ Ty'oots'om cantyja 'naaⁿaⁿ? Matsona': "Tyotseyu'ya ts'om Abraham ñequio Ty'oots'om, ndo' na s'aaⁿ naljo', Ty'oots'om tqueⁿ jom na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ."

⁴ Quia na mach'ee ts'aⁿ ts'iaaⁿ, s'om na nnjoml'uañê, nchii cwe' na macanaaⁿaⁿ jo', macoñoom ee jndâ tantjoom.

5 Saa nchii cantyja ljo' na mach'ee ts'aⁿ, jo' chii maqueⁿ Ty'o^ots'om juu na cwiluii^{ñe} na tjaa jnaⁿ tseixmaⁿ. Maqueeⁿ nn'aⁿjnaⁿ na tjaa jnaⁿ cwicalaxmaⁿna nc'e na cwilayu'ya n'omna ñ'eⁿ Cristo.

6 Nquii David, seineiiⁿ cantyja 'naaⁿl ñ'oom'ñeeⁿ. Tsoom na t'maⁿ mañequiaana' na neiiⁿl cwii ts'aⁿjnaⁿ quia maqueⁿ Ty'o^ots'om jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ, meiⁿ ticwjaa'ñê cwenta cantyja na mach'ee.

7 Tsoom:

Jeeⁿ neiiⁿ nn'aⁿ na cha'tso jnaaⁿna jndā seit'maⁿ ts'om Ty'o^ots'om,
ndo' jndā seicanoom'm joona'.

8 Jeeⁿ neiiⁿl ts'aⁿ na tajom catso Ty'o^ots'om na chujna^{nti} nnoom.

9 Quia jo' juu na luaa' matsona' nnc'om ts'aⁿ na neiiⁿl'eⁿ ¿aa cwe' tomti ncjoo nn'aⁿ judíos cwicandaaya jo' oo aa mati nt'omcheⁿ nn'aⁿ? Ee jndā l'uuya quia na seiyu'ya ts'om Abraham ñ'eⁿ Ty'o^ots'om, xjeⁿl'ñeeⁿ tqueⁿ jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ.

10 ¿Ljo' xjeⁿ tqueⁿ Ty'o^ots'om jom na ljo'? ¿Aa quia jndā na s'aañe cheⁿnqueⁿ 'naaⁿ na seicatooⁿl'ooⁿ na cwil'aa jaa nn'aⁿ judíos ndaaya na naⁿnom, oo aa xjeⁿ na tyooch'eeⁿ na ljo'? Tuii na ljo' xjeⁿ na tyooch'eeⁿ 'naaⁿl'ñeeⁿ.

11 Jndānquia chii saⁿntjom Ty'o^ots'om jom na cats'aañe cheⁿnqueⁿ 'naaⁿ tjaaⁿaⁿ. Juu 'naaⁿl'ñeeⁿ ma'moⁿna' na jndā tqueⁿ Ty'o^ots'om jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ jo nnom nc'e na matseyu'ya ts'oom ñ'eⁿñe. Quia ljo'cheⁿ tso Ty'o^ots'om nnoom na nntseixmaaⁿ tsotye cha'tsondye nn'aⁿ na

cwilayu' ñ'eñe meiiⁿ ticaluii 'naaⁿ joona. Ndo' nc'e na cwila'yu'ya n'omna ñ'eñe, jo' na maqueⁿ joona na ticala'xmaⁿna jnaⁿ.

12 Mayuu' cwiluiiñe Abraham tsotye nn'aⁿ na jndaⁿ tuii 'naaⁿ ntjaaⁿna, saaⁿ nchii macandaⁿ cwiluiiñe na ljo' ndaaⁿ nn'aⁿ na jndaⁿ tuii 'naaⁿ ntjaaⁿ xeⁿ nchii mati ndaaⁿ nn'aⁿ na majo'ti cwila'yu'ya n'omna ñ'eⁿ Ty'o^oots'om cha'xjeⁿ na s'aaⁿ cwitjoocheⁿ na s'aaⁿ 'naaⁿ nqueⁿ.

Seicandañe Ty'o^oots'om ñ'oom'm nnon Abraham nc'e na tyotseyu'ya ts'om ñ'eñe

13 Ee nnom Abraham ñequio tsjaaⁿ 'naaⁿaⁿ na jndyowicantyyoo' tso Ty'o^oots'om ñ'oom na nnts'aaⁿ na nndaana tsjoomnancue. Nchii cwe' nc'e na seicandañe Abraham ljeii na matsa'ntjomna', jo' na tso Ty'o^oots'om na nnts'aaⁿ na ljo', saaⁿ nc'e seiyu'ya ts'om ñ'eñe, jo' na tqeⁿ jom na tjaa jnaⁿ tseixmaaⁿ.

14 Ee xeⁿ na mayuu' na joo nn'aⁿ na cwila'candaⁿ ljeii na tquiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés nndaana tsjoomnancue, quia jo' cwe' ts'iaaⁿndyo na cwila'yu'ya n'omna, ndo' mati juu ñ'oom na tsoom nnom Abraham na nnts'aaⁿ jndaⁿ tyuii'na'.

15 Ee ljeii na tquiaa Ty'o^oots'om nnom Moisés, matseijndaa'ñena' na nnt'ueeⁿ nn'aⁿ. Macandaⁿ xeⁿ ticuaa ljeii'ñeeⁿ ndaana, quia jo' xocatsona' na cwila'tjoondyena nnomna'.

16 Jo' chii ñ'oom na tju' Ty'o^oots'om nacjoom'm na nnts'aaⁿ ñequio Abraham waana' jo ndaaⁿ nn'aⁿ tsjaaⁿ 'naaⁿaⁿ na jndyowicantyyoo'. Ñ'oom na tsoom na nnts'aaⁿ na ljo', cwiluiiñena' cwii naya na cwe'yu jnaaⁿaⁿ ee na seiyu'ya ts'oom ñ'eñe. Jo'

chii ñ'oom'ñeeⁿ nchii macanda cwentaa nn'aⁿ na cwi'oontyjo chiuu matsa'ntjom ljeii, xeⁿ nchii mati cwentaa cha'tsondye nn'aⁿ na cwila'yu'ya n'omna cha'xjeⁿ na tyotseyiu' cwii ts'om jom. Luaa' waa na maqueⁿna' Abraham na cwiluiiñê tsotyaaaya na cha'tsondyo

17 jo nnom Ty'oots'om na ñ'eⁿ seiyoom'm. Mañejuuti na mañequiaa na cwitando'xco l'oo, ndo' mach'ee na cuaa 'naⁿ na tijoom ñetuaa. Luaa' matseicandaa'ñena' cha'xjeⁿ matso ñ'oom'm na teiljeii na matsona': "Ja maquiaⁿya 'u na cwiluiindyu' tsotye cha'tsondye nn'aⁿ."

18 Ndo' meiiⁿ na tjaa'naⁿ cwii nnom na m'moⁿna' na juu ñ'oom na tso Ty'oots'om nnom Abraham na nnts'aaⁿ nntseicandaa'ñena', saa tyotseyioom'm ndo' tyocantyyaa' ts'oom na nluui cha'xjeⁿ na tso nnoom. Ndo' na ljo' tue'ntyjo na cwiluiiñê tsotye jndyendye nn'aⁿ cha'xjeⁿ ñ'oom na tso Ty'oots'om nnoom: "Maluaa' nncue'ntyjo na jndye nncjaaw-icantyyoo' tsjaaⁿ 'naⁿ."

19 Meiiⁿ na manndyoo' nndaⁿ cwii sianto chuu' Abraham, ndo' ntyjeeⁿ na manndyoo' na nncwjena ñequio scoom'm Sara ndo' jeeⁿ jnda tquiendyena na nnc'oomya ndana, saa maxjeⁿ ticantycwii na tyotseyiu'ya cwii ts'oom ñ'eⁿ Ty'oots'om.

20 Tîcats'aana' na we waa nnc'oom' ts'om Abraham meiiⁿ na n'ñeeⁿ na ntyjaa' ts'oom ñ'oom na tso Ty'oots'om na nnts'aa. Yacheⁿ tyotseyiu'ya ts'oom ndo' tyocantyyaa' ts'oom juu ndo' tyotseit'maaⁿñê juu,

21 ee majndaa'ya ntyjeeⁿ na Ty'oots'om waa na-jndeei na nntseicandaa'ñe ñ'oom'ndyoo.

22 Ndo' nc'e na tyotseyiyu'ya ts'oom, jo' chii tqueⁿ Ty'oots'om jom na cwiluiiñê na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ.

23 Ndo' juu ñ'oom na teiljeii na tqueⁿ Ty'oots'om juu na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaⁿ nc'e na tyotseyiyu'ya ts'om, nchii macandã waana' cantyja 'naaⁿ Abraham.

24 Mati teiljeiina' cwentaa jaa. Ee na cwila'yuy'ya n'oo^{ny}a ñ'eⁿ Ty'oots'om, jo' chii mati jaa maw'ana' na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaa^{ny}a, ee na cwila'yuu'a ñ'eⁿ nqueⁿ na s'aaⁿ na tando'xco Jesús jndã na tue', nquii na cwiluiiñe na matsã'ntjom jaa,

25 manquiiti tsaⁿ na tquia nn'aⁿ cwenta na cue' cwentaa' jnaa^{ny}a ndo' na tquiaaⁿ na tando'xco cha nncwji'n'maaⁿñe jaa.

5

Tjaa jnaⁿ cwicola'xmaa^{ny}a

1 Jo' chii nc'e na jndã tque^{na}' na cwilui-indyo nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicolaxmaa^{ny}a nc'e na cwila'yuy'ya n'oo^{ny}a ñ'eⁿ Ty'oots'om, jndã ljoya ts'om Ty'oots'om ñ'eⁿndyo nc'e nquii Jesucristo na cwiluiiñe na matsã'ntjom jaa.

2 Macantyja 'naaⁿ jom, jo' na macwjaa'ñena' jaa naquii' nayawaañe na matseixmaⁿ Ty'oots'om na cwicalui'n'maa^{ndye} nn'aⁿ, na cwila'yuy'ya n'om ñ'eⁿñê. Ndo' tyeⁿ m'aa^{ny}a naquii' ñ'oomwaa' ndo' mañequiaana' na jeeⁿ neii^{ny}a, ee ntyjaa'ya n'oo^{ny}a na nla'jomndyo na matseit'maaⁿñena' Ty'oots'om.

3 Ndo' nchii macandã jo', mati mañequiaana' na neii^{ny}a naquii' nawi' na cwitjoo^{ny}a. Ee nquiuuya na joo nawi'ñeeⁿ 'oon'omna' jaa na c'oo^{ny}a na t'maⁿ n'ooⁿ.

4 Ndo' juu na m'aaⁿya na t'maⁿ n'ooⁿya mach'ena' na cwinaⁿndyo quia cwiwinooⁿya nawi', ndo' juu na cwinaⁿndyo mañequiaana' na tyeⁿ cwicantyjaa' n'ooⁿya Ty'oots'om.

5 Ndo' juu na cwicantyjaa'ya n'ooⁿya Ty'oots'om, tacats'aana' nquiuyaya na cwe' ts'iaaⁿndyo jo', ee jnda seicatoo' Ty'oots'om naquii' n'ooⁿya ñequio juu na candya' ts'oom jaa ee jnda tquiaaⁿ Espíritu Santo naquii' n'ooⁿya.

6 Juu xjeⁿ na ñet'ooⁿya na tjaa chiuuyaya na nl'aaya na nntjei'n'maaⁿndyo cheⁿncjoo, majuuto xjeⁿñeeⁿ tquiaañe Cristo na cueeⁿeⁿ cwentaa jaa nn'aⁿ na tia nn'aⁿndyo.

7 Jeeⁿ jndeina' na ñequiaañe ts'aⁿ na cue' cwentaa' x'iaa' meiiⁿ cwiluiiñe tsaⁿñeeⁿ ts'aⁿ na mach'ee na maty'iomyana'. Saa nndaⁿ nnts'aana' na m'aaⁿ cwii ts'aⁿ na nljoya ts'om na cue' cwentaa' cwii ts'aⁿ na mayuu'cheⁿ ya ts'aⁿñe.

8 Saa Ty'oots'om ma'mooⁿ na candya' ts'oom jaa, ee xjeⁿ na ndicwaⁿ cwiluiindyo nn'aⁿjnaⁿ jñoom Cristo na cue' cwentaaya.

9 Je' je' na jnda tue' Cristo, jnda tqueⁿna' jaa na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaaⁿya jo nnom Ty'oots'om, jo' chii cantyja 'naaⁿl' Cristo, majndaa'ya na taxocat'uiina' jaa quia na nncu'xeⁿ Ty'oots'om nn'aⁿ xuee na macanda.

10 Ee xeⁿ juu xjeⁿ na ñet'ooⁿ nndiaa'ndyo ñ'eⁿ Ty'oots'om tqueeⁿ jaa na cwiljoya ts'oom ñ'eⁿndyo nc'e na tue' Jnaaⁿ, majndeiticheⁿ je' na nlui'n'maaⁿndyo nc'e na wanoom'm.

11 Ndo' nchii macanda jo', xeⁿ nchii mati mañequiaana' na jeeⁿ neiiⁿya na matseitjoom'na' jaa ñ'eⁿ Ty'oots'om nc'e Taya Jesucristo jo' na

cwiljōya ts'om Ty'ōots'om ñ'eⁿndyo.

Xuui' cantyja 'naaⁿl Adán ñequio Cristo

12 Luaa waa cantyja 'naaⁿl ñ'oomwaa'. Jnaaⁿl cwii ts'aⁿ, jo' na jndyoquiee' jnaⁿ tsjoomnancue ndo' jnaaⁿl jnaⁿl ñeeⁿ jo' na cwiwje nn'aⁿl ndo' na cwiwje nn'aⁿ, luaa' ty'oomna' cha'tsondye nn'aⁿl ee cha'tsondyena laxmaⁿna jnaⁿ.

13 Cwitjōocheⁿ na nncuaa ljeii na matsaⁿntjomna', maxjeⁿ cwila'tjōondye nn'aⁿl jo nnom Ty'ōots'om, saā tīcatsoom na waa jnaaⁿl ts'aⁿ quia na tjaa'naⁿl ljeii na maqueⁿna' xjeⁿ.

14 Saā meiiⁿ na ljo', xjeⁿ na t'oomcheⁿ Adán hasta xjeⁿ na t'oom Moisés, maxjeⁿ tyowje nn'aⁿ na tyola'tjōondyena meiiⁿ na nchii tyola'tjōondyena nnom cwii ñ'oom na jnda saⁿntjom Ty'ōots'om, cha'xjeⁿ s'aa Adán, juu na cwiluiiñe cwii na matseijomna' nquii na quia nndyo.

15 Juu na seitjōoñe Adán, meiⁿchjoo titseijomna' ñequio juu naya na mañequiaa Ty'ōots'om na cwito'ñōōⁿya. Ee cwe' na seitjōoñe cwii ts'aⁿ, jo' na cwiwje nn'aⁿ, saā juu naya na cwe'yu na mañequiaa Ty'ōots'om na cwito'ñōōⁿ cantyja 'naaⁿl ñecwii ts'aⁿ, majuu Jesucristo, juuna' jndati tseixmaⁿna' ndo' mañ'omna' jndyendye nn'aⁿ.

16 Juu na seitjōoñe Adán, meiⁿchjoo ticatseijomna' ñequio na macwji'n'maaⁿñe Ty'ōots'om añmaaⁿya. Ee cantyja 'naaⁿl jnaaⁿl ñecwii ts'aⁿ mat'uiiⁿteⁿna' cha'tsondye nn'aⁿ. Saā cantyja 'naaⁿl juu na macwji'n'maaⁿñe Ty'ōots'om nn'aⁿ, cwe'yu matsaaⁿl^an nn'aⁿ na cwiluiindyena na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna jo nnoom meiiⁿ na jndye nnom jnda jla'tjōondyena.

17 Ee xeⁿ cantyja na seitjooñe Adán, teijn-daa' na maxjeⁿ nncwje cha'tso nn'aⁿ, majndei-
iticheⁿ naya na matseixmaⁿ Ty'o^ots'om na cwe'y^u,
maqueⁿna' nn'aⁿ na cwilaljo Jesucristo na tjaa jnaⁿ
cwila'xmaⁿna jo nnom Ty'o^ots'om. Cantyja 'naaⁿ
juu jndyendye nn'aⁿ nluixcondyena.

18 Ee cha'xjeⁿ juu na seitjooñe Adán
seijndaa'ñena' na mat'uiina' cha'tsondye nn'aⁿ,
maluaa' cantyja 'naaⁿ juu na seicanda^añe
Jesucristo, maqueⁿna' jndye nn'aⁿ na
cwiluiindyena nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿ.

19 Ñe'ca'moⁿna' cwe' nc'e na títseicanda
Adán jo nnom Ty'o^ots'om jo' na s'aana' na
cha'tsondye nn'aⁿ la'xmaⁿna jnaⁿ, maluaa'
matseijomna' cantyja 'naaⁿ Cristo seicana^a jo
nnom Ty'o^ots'om, jo' na jndyendye nn'aⁿ maqueⁿ
Ty'o^ots'om na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿna jo nnoom.

20 Saa quia na teitquioo' ljeii na tq^ueⁿ Moisés se-
icanto'tina' jnaaⁿ nn'aⁿ, ndo' jnda na tjawijndyeti
jnaaⁿ nn'aⁿ, Ty'o^ots'om seicwaljoo'tyeeⁿ na ya
ts'aⁿñê ñequio nn'aⁿ.

21 Ndo' cha'xjeⁿ juu jnaⁿ waa najndei na
tseixmaⁿna' na cwje nn'aⁿ, malaa'ti' juu naya
na matseixmaⁿ Ty'o^ots'om na maqueⁿna' jaa
na tjaa jnaⁿ la'xmaaⁿya waaticheⁿ najndei na
matseixmaⁿna' na ñequiaana' na ticantycwii na
cwitandoo'a nc'e nguii Jesucristo na cwiluiñê na
matsa'ntjoom jaa.

6

*L'oo jaa cantyja 'naaⁿ jnaⁿ saa cwitandoo'a nc'e
Cristo*

1 ¿Quia jo' ¿chiiu nl'uuyoo cantyja 'naaⁿ ñ'oommeiⁿ? ¿Aa tsal'aatyaaⁿ jnaⁿ cha na nnto'ñooⁿtyaaⁿ naya na matseixmaaⁿ?

2 Tijoom jndaa. Ee juu ts'aⁿ na jndaⁿ tue' xocandaⁿ nntsaⁿntjomti natia jom. Ndo' jaa nn'aⁿ na cwila'yuu'a ñ'eⁿ Cristo cwiluiindyoo l'oo jo nnom jnaⁿ. Jo' chii ¿chiiu nluiiyuu na nl'aatyaaⁿ natia?

3 ¿Aa ticala'noⁿyo' quia na teits'oomndyoo, tjaa'ñena' jaa cantyja na tue' Cristo Jesús?

4 Ee quia na teits'oomndyoo tjoom' tjacanty'iuu'ndyoo ñequio Cristo jo' na tqueⁿna' na l'oo jaa, cha na nnts'aana' na la'xmaaⁿya nn'aⁿ na cwita'ndo'xco cha'xjeⁿ na tando'xco Cristo cantyja 'naaⁿ juu na t'maⁿ najndeii na matseixmaⁿ Tsotyaaⁿ Ty'ooots'om.

5 Ndo' xeⁿ seitjoom'na jaa ñ'eⁿñê cantyja na tueeⁿeⁿ, mati matseitjoom'na' jaa ñ'eⁿñê cantyja na tando'xcoom.

6 Manquiuyuua juu na ñejla'xmaaⁿya na tyol'aaya jnaⁿ, ty'ioomna' jo' ts'oom'naaⁿ ñ'eⁿ Cristo, cha juu na mach'eena' na cwila'tjoondyoo nnom Ty'ooots'om, catyuii' najndeii na matseixmaⁿna' na nndyaandyoo na cwindya'ntjooⁿya nnom jnaⁿ cha'xjeⁿ mandí'ntjomtyeⁿ cwii ts'aⁿ nnom ts'aⁿ na seijnda jom.

7 Ee ts'aⁿ na jndaⁿ tue' jndaⁿ jndyaañê na maqueⁿ jnaⁿ xjeⁿ jom.

8 Ndo' nc'e na cwila'jomndyoo ñ'eⁿ Cristo na tueeⁿeⁿ, mati cwila'yuu'a na nntandoo'a ñ'eⁿñê.

9 Ee manquiuyuua na Cristo cwii ndii' na jndaⁿ tando'xcoom na tueeⁿeⁿ, tacuaa cwii xuee na nncue'nnaaⁿaⁿ ee juu na mach'ee na cwiwje nn'aⁿ tatjaa'naⁿ ljo' cwiya nndaⁿ nnts'aana' ñ'eⁿñê.

10 Quia na tue' Cristo, ñejom ndii' tueeⁿeⁿ cwentaⁿta jnaaⁿ nn'aⁿ, meiⁿ tacaⁿna' na cue'nnaaⁿaⁿ. Ndo' je' na wanoom'm, wanoom'm cwentaa' Ty'o^ots'om.

11 Jo' chii mati 'o, c'oom'ya n'om'yo' na mayuu'cheⁿ na jnda tja'yo' cantyja 'naaⁿ jnaⁿ, ndo' na tando'yo' cantyja 'naaⁿ Ty'o^ots'om ee na matseitjoom'na' 'o ñequio Cristo Jesús na cwiluiiñê na matsa'ntjoom jaa.

12 Jo' chii tañequiandyo' na nnaⁿjndeei jnaⁿ na nntsa'ntjomna' seii'yo' na cwiwje, na nlqueⁿna' xjeⁿ 'o na nla'candaⁿndyo' chiuu l'ue ts'omna'.

13 Meiⁿ tintio'yo' seii'yo' l'o jnaⁿ, na nleil'uena' cha'na l'ots'iaaⁿ na ñ'eⁿ nluui yuu na ticaty'iomyana'. Je' je' quiandyo' cheⁿncjo'yo' l'o Ty'o^ots'om cha'xjeⁿ nn'aⁿ na tando'xco na tja, ndo' catio'yo' seii'yo' l'o^o na nleil'uena' cha'na l'ots'iaaⁿ na ñ'eⁿ nluui yuu na maty'iomyana'.

14 Ee ticatsona' na nlqueⁿ jnaⁿ xjeⁿ 'o, ee nchii m'aⁿ'yo' nacje 'naaⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés, 'o m'aⁿ'yo' nacje 'naaⁿ naya na matseixmaⁿ Ty'o^ots'om.

Matseijomna' jaa cha'cwijom ts'aⁿ na teijndañê

15 Quia jo' ¿chiuu nncuaa? ¿Aa nc'e na tic'o^onya xjeⁿ 'naaⁿ ljeiiñeeⁿ, jo' chii nla'tjoondyotyaa nnom Ty'o^ots'om? ¿Aa nl'aa na ljo' nc'e na cwicandaaya naya na matseixmaaⁿ? Jeeⁿ tic'oom'na' jo'.

16 'O manquiujndaa'ndyo' quia mañequiaañê ts'aⁿ na nndi'ntjomtyeeⁿ nnom cwicheⁿ na nntseicanaⁿ ljo' na matsa'ntjom, cwiluiiñê tsaⁿñeeⁿ ts'aⁿ na tyeⁿ mandi'ntjom nnom patrom 'naaⁿ

ndo' jndei'na' na catseicanaaⁿ ljo' na matsa'ntjom tsaⁿñeeⁿ. Jo' chii xeⁿ mandi'ntjom ts'aⁿ nnom jnaⁿ, wjaan'omna' juu na nntsuuñe, oo aa nntseicanaaⁿ nnom Ty'oots'om, na cantyja 'naaⁿ jo' nnc'oom cha'xjeⁿ na ma'moⁿna'.

17 Saa jeeⁿ ndya' quianl'uaa' Ty'oots'om, na 'o meiiⁿ na tyeⁿ ñejndye'ntjom'yo' nnom jnaⁿ, saa je' ñequio na xcwee'ya n'om'yo' cwila'ñ'oom'ndyo' ñ'oom na t'mo^on nn'aⁿ ndaa'yo' cantyja 'naaⁿaⁿ.

18 Ndo' je' na jnda seicandyaañê 'o nnom jnaⁿ, jo' chii cwiluiindyoy' nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿ cantyja na maty'iomyana'.

19 Matseinaⁿ ñ'oommeiⁿ ndaa'yo' cha'xjeⁿ ñ'oom na cwila'neiⁿ nn'aⁿ nc'e 'o ticala'noⁿya'yo' joona'. Quia jo' cha'xjeⁿ na jnda tquia'ñ'eⁿyo' seii'yo' na ñejndye'ntjom'tyeⁿyo' nnom jnaⁿ ñequio ndaa' cha'tso nnom natia, ndo' na ñel'a'yo' yuu na matso ljeii na matsa'ntjomna' na tal'a'yo', maluaa' je' quiandyoy'ñ'eⁿyo' na ndye'ntjom'yo' cha'xjeⁿ na maty'iomyana' na cantyja 'naaⁿ jo' xcwe nc'om'yo' jo nnom Ty'oots'om.

20 Xjeⁿ na ñejndye'ntjom'tyeⁿyo' nnom jnaⁿ, tîc'oom' n'om'yo' na nl'a'yo' yuu na ya.

21 Ndo' na luaa' tyol'a'yo', ¿yuu waa na teijn-deiina' 'o? Je' cantyja na nmeiiⁿ ñel'a'yo', yacheⁿ mach'eena' jnaa'yo', ee joona' 'oochona' 'o na nntsuundyoy'.

22 Saa je' je' jnda jndyaandyoy' na ñejndye'ntjom'tyeⁿyo' nnom jnaⁿ, ndo' jnda saaquiee'ndyo' na cwindye'ntjom'tyeⁿyo' nnom Ty'oots'om, ndo' cantyja 'naaⁿ jo' waa naya 'naⁿyo' na maqueⁿlju'na' 'o jo nnoom, ndo' na nnto'ñoom'yo' na ticantycwii na nntando'yo'.

23 Ee nquii jnaⁿ matioml'uana' jaa na cwiwjaaya, saa naya na cwicandaaya nnom Ty'ooots'om mañequiaana' na ticantycwii na cwita'ndo'a nc'e Jesucristo na cwiluiiñê na matsa'ntjoom jaa.

7

Matseijomna' jaa cha'cwijom ts'aⁿ na jndaⁿ toco

1 'O nn'a^{nya} na cwila'yu'yo' ñ'eⁿ Cristo, manquiu'yo' chiuu waa na matsa'ntjom ljeii na tquiaa Ty'ooots'om nnom Moisés, na juu ljeii'ñeeⁿ taxoqueⁿtina' xjeⁿ ts'aⁿ na jndaⁿ tue'.

2 Ee matseijomna' cha'xjeⁿ cwii yuscu na jnda toco, matseityeⁿ ljeii jom ñequio saaⁿ'aⁿ yocheⁿ na wando'. Saa xeⁿ nncue' quia jo' cwindyaañê l'o ljeii 'naaⁿna.

3 Jo' chii xeⁿ ndicwaⁿ wando' saaⁿ'aⁿ ndo' nnc'ooⁿ 'ndyoo cwiicheⁿ tsa^{ns}'a quia jo' matsona' na jom yuscu na cwe' m'aa^{nya} ñ'eⁿ tsa^{ns}'a'ñeeⁿ. Saa xeⁿ na jndaⁿ tue' saaⁿ'aⁿ quia jo' wanaaⁿ na nncoconnaaⁿ'aⁿ ndo' xocatsona' na cwe' m'aa^{nyaa} ñ'eⁿ tsaⁿ'ñeeⁿ.

4 Jo' chii 'o nn'a^{nya} na cwila'yu'yo', mati 'o cwiluiindyoy' l'oo cantyja 'naaⁿ ljeii na matsa'ntjomna' na tqueⁿ Moisés nc'e ts'oom'naaⁿ ty'ioom nn'aⁿ Cristo, cha na nnda^{aa} nla'xma^{nyo}' cwentaa' cwiicheⁿ, manqueⁿ na wando'xcoom jndaⁿ na tueeⁿ'eⁿ. Maluaa' waa cha nnda^{aa} nleil'uee'ñê 'o.

5 Ee quia na ñet'oo^{na}ya xjeⁿ 'naaⁿ' na teincoondyo na nn'aⁿ jnaⁿ jaa, ljeii'ñeeⁿ tyotseilcwii'ñena' ndaaya na cwil'aaya cha'tso nnom natia na queeⁿ ts'om seii'a, jo' na tjachuuna' jaa na nntsuundyö.

6 Saä je' je' jnda tjaaya cantyja 'naaⁿ' ljeii na ñetque^{na}' xjeⁿ jaa, jo' chii je' mam'aⁿcandyaandyö na nndyaⁿntjoo^{na}ya nnom Ty'oots'om nc'e cwitandoo'xcooya na m'aa^{na}ya nacje 'naaⁿ' Espíritu, tachii cantyja 'naaⁿ' ñ'oom tqiiee na ñesaⁿ'ntjom.

Jnaⁿ ñe'que^{na}' xjeⁿ 'naaⁿ'na' ja

7 Quia jo' ¿chiiu nl'uuyoo^{na}ya je' cantyja 'naaⁿ' ljeii na tqueⁿ Moisés, aa jnaⁿ matseixma^{na}'? Mei'chjoo nchii jo' ee xeⁿ nchii juuna', xocatsei'no^{na}'a na ticatsa'ntjomna' na matseiqueeⁿ ts'ooⁿ' 'naaⁿ' cwiicheⁿ ts'aⁿ hasta quia ljeiya na tso ljeii'ñeeⁿ: “Tintseiqueeⁿ ts'om' 'naaⁿ' x'ia'”.

8 Saä juu ljeii'ñeeⁿ teil'uee'ñe jnaⁿ na s'aana' na tyotseiquee^{na}' ts'ooⁿ jndye nnom natia. Ee yuu na ticuaa ljeii'ñeeⁿ m'aaⁿ ts'ooñe jnaⁿ.

9 Tyowaa xjeⁿ na tîcaljeii chiiu matsaⁿ'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, xjeⁿ'ñeeⁿ tîcatsei'ndaa'na' ntyjiiya na ñeseitjoo^{na}ndyo nnomna', saä quia na sei'no^{na}'a chiiu matsaⁿ'ntjomna', quia jo' ljeiya na wando' jnaⁿ, na wjaañ'oomna' ja na ntsuundyö.

10 Ndo' juu ljeii'ñeeⁿ na ts'iaa^{na}'na' na ññequiaana' na nndaya na ticantycwii na wando'a, teijn-daa'yuu na nntsuundyö cantyja 'naaⁿ'na'.

11 Ee juu jnaⁿ teil'uee'ñena' ljeii'ñeeⁿ na tquii'nn'a^{na}' ja ndo' tque^{na}' na nntsuundyö.

12 Jo' chii nquii ljeii'ñeeⁿ lju' cwiluiiñena' cantyja 'naaⁿna', ndo' ñ'oom na matsaⁿntjom cwiluiiñena' na lju', mati xcwe ndo' jeeⁿ yana'.

13 Quia jo' ¿aa ñe'catsona' na ljeii na cwiluiiñe na yana' tjañ'oomna' ja na nntsuundyō? Meiⁿchjoo nchii ljo'. Juu jnaⁿ na waana' quii' ts'ōōⁿ, seijn-daa'ñena' na nntsuundyō ndo' t'mōⁿ jndaa'ñena' na jnaⁿ jo', juu jo' teil'uee'ñena' cwii na jeeⁿ ya ndo' laa'ti waa na juu ñ'oom na matsaⁿntjomna' t'mōⁿna' na jeeⁿ tia tseixmaⁿ jnaⁿ.

14 Manquiuyu na tquiaa Espíritu ljeii na matsaⁿntjomna'. Saa nc'e na ts'aⁿ ja matseijomna' cantyja 'naⁿya na cwiluiindyō ts'aⁿ na seijnda jnaⁿ, na tyeⁿ mandi'ntjōⁿya nnomna'.

15 Tileicatsei'noⁿ'a chiuu na matjōⁿya na tile-icats'aaya ljo' na ñe'cats'aa, yacheⁿ mats'aayōya majo'to ljo' na jeeⁿ jndōya.

16 Saa quia na mats'aa yuu na tiñe'cats'aa, mat-sei'noⁿ'a na jeeⁿ ya juu ljeii na matsaⁿntjomna'.

17 Ndo' na ljo', ma'mōⁿna' na nchii nncō mats'aa. Juu jnaⁿ na m'aaⁿ naquii' ts'ōōⁿ mach'eena' na ljo'.

18 Ndo' ntyjiya nc'e na ts'aⁿ ja, tjaa'naⁿ cwii na matseixmaⁿya na nts'aa yuu na ya. L'ue ts'ōōⁿ na nnts'aa yuu na ya saa leicandaā nnts'aa.

19 Juu na ya na ñe'cats'aa, ticats'aa jo', ñequii'cheⁿ natia na tiñe'cats'aa, juu jo' mats'aa.

20 Quia jo' xeⁿ juu na tiñe'cats'aa mats'aa, nchii manncōtyā mats'aa jo'. Juu jnaⁿ na m'aaⁿ quii' ts'ōōⁿ, juuna' mach'eena' na ljo'.

21 Jo' chii luaa waa na maljeiya cantyja 'naⁿya. Quia na matseijndō na nnts'aa yuu na ya na l'ue ts'ōōⁿ, yacheⁿ maljeiya na m'aaⁿ natia naquii' ts'ōōⁿ.

22 Ee nncō jeeⁿ neiⁿncoo' ntyjii ljeii 'naaⁿ Ty'ōots'om na tquiaaⁿ nnom Moisés,

23 saa maquaⁿ cwenta naquii' seii'a m'aaⁿ cwii na matseiweñe nacjoo' juu na m'aaⁿ ts'ooⁿ na ma'moⁿna' na cats'aa, majuu jnaⁿ na matsa'ntjomna' seii'a, na maleiñ'oomna' ja praso.

24 Jeeⁿ ndya' nty'iaa'ndyo. ¿Ñeeⁿ nndaā nntse-icandyaañe ja ñequio seii'a na wjaañ'oomna' ja na nntsuundyō?

25 Jeeⁿ ndya' quianl'uaa' Ty'ōots'om na macanda jom nndaā nncwji'n'maaⁿñê ja nc'e Taya Jesu-cristo. Je' je' matsei'noⁿa na tseixmaⁿya na cju'ndyo cja jo nnom ljeii 'naaⁿ Ty'ōots'om na matsa'ntjomna'. Saa cantyja 'naaⁿ na ts'aⁿ jnaⁿ ja ndicwaⁿ m'aaⁿya nacje 'naaⁿ jnaⁿ.

8

C'ooⁿya cha'xeⁿ matsa'ntjom Espíritu cwiluiiñe Ty'ōots'om

1 Jo chii jaa nn'aⁿ na cwilajomndyo ñequio Jesucristo, ticat'uii Ty'ōots'om jaa cantyja 'naaⁿ jnaaⁿya. Luaa' waa nc'e na cwil'aaya yuu na l'ue ts'om Espíritu Santo, nchii yuu na l'ue n'ooⁿ ncjoo.

2 Ee juu ljeii na matsa'ntjomna' cantyja 'naaⁿ Espíritu na mañequiaa na wando'a jo nnom Ty'ōots'om nc'e na matseijomndyo ñequio Cristo Jesús, ljeii'ñeeⁿ jnda seicandyaañena' ja jo nnom ljeii na ma'moⁿna' na matseixmaⁿya jnaⁿ na cantyja 'naaⁿ jo' nntsuundyō.

3 Ee ljeii na tqueⁿ Moisés, tîcandaā nlqueⁿna' na tjaa jnaⁿ laxmaaⁿya ee tjaa'naⁿ najndeiⁿ na matseixmaⁿna' cha nla'candaāya juuna' ee

la'xmaa^{ny}a nn'aⁿ na cwila'tjo_ondye. Saa yuu na tîcanda_a nnts'aa juuna', nquii Ty'o_ots'om jnda s'aaⁿ. Ee jñoom Jnaaⁿ na ts'aⁿ cha'na jaa nmeiiⁿ, na juu nncue' cwentaa jnaa^{ny}a. Ndo' na ljo' seijndaa'ñê na cwintycwii najndeii na matseixmaⁿ jnaⁿ na c'o_o^{ny}a nacje 'naaⁿ'na'.

⁴ Luaa' s'aaⁿ cha nnda_a nla'canda_aya ljo' na matsa_a'ntjom ljeii'ñeeⁿ. Ee jaa tac'oⁿtya_aya cantyja 'naaⁿ' natia na cwila'queeⁿ n'o_o^{ny}a. Jaa cwit-saam'aa^{ny}a nacje 'naaⁿ' na l'ue ts'om Espíritu Santo.

⁵ Nn'aⁿ na cwiñe'quiandye na cwil'a yuu na l'ue ts'om seii macanda tomti jo' cwijoo' n'omna. Saa nn'aⁿ na cwil'a ljo' na l'ue ts'om Espíritu Santo macanda cwijoo' n'omna ljo' na l'ue ts'om Ty'o_ots'om.

⁶ Quia na macanda tomti nnc'oom' ts'om ts'aⁿ cantyja 'naaⁿ' ljo' na l'ue ts'om seiiⁿeⁿ, wjaañ'omna' jom na nntsuuñê. Saa quia na nnc'oom' ts'om ts'aⁿ ljo' na l'ue ts'om Espíritu Santo wjaañ'oomna' jom na ticantycwii na nncwanoom'm ndo' tjaa ljo' chjoo' ts'oom.

⁷ Saa nn'aⁿ na cwiñequiandye cantyja 'naaⁿ' jnaⁿ, m'aⁿwjeena nacjoo' Ty'o_ots'om, ee tiñe'catuee'ndyecjena jo nnom ljeii na matsa_a'ntjomna', meiⁿ xonda_a nl'ana.

⁸ Jo' chii nn'aⁿ na 'oom'aⁿ cantyja 'naaⁿ' jnaⁿ, xocanda_a nl'ana yuu na cjaawee' ntyjii Ty'o_ots'om.

⁹ Saa 'o tac'om'yo' cantyja 'naaⁿ' na teincoondyo' na nn'aⁿ, 'o tsaam'aⁿ'yo' nacje 'naaⁿ' Espíritu na cwiluiiñe Ty'o_ots'om, xeⁿ na mayuu'cheⁿ Espíritu na cwiluiiñe m'aaⁿñe naquii' n'om'yo'. Ts'aⁿ

na ticatseixmaⁿ Espíritu na cwiluiiñe Cristo tyooluiiñe cwentaaⁿaⁿ.

10 Ndo' xeⁿ Cristo wanoom'm naquii' n'om'yo' meiiⁿ na mayuu' seii'yo' m'aⁿl'oondyena' nc'e jnaⁿ, nquii espíritu na la'xmaⁿ'yo' m'aaⁿ na wando' ee jnda seicandyaañe Ty'o^ots'om 'o cantyja 'naaⁿ jnaⁿ'yo'.

11 Ndo' xeⁿ Ty'o^ots'om na tquiaaⁿ na tando'xco Cristo m'aaⁿ Espíritu na cwiluiiñe naquii' n'om'yo', majom ñequiaaⁿ na nnta'ndo'nnda' seii'yo' ñequio mañejuuti Espíritu na cwiluiiñe m'aaⁿñe naquii' n'om'yo'.

12 Jo' chii 'o nn'aⁿya na cwila'yu'yo', waa cwii na jeeⁿ matsona' na cal'aaya, sa^a nchii nl'aya yuu na l'ue n'o^on ncjoo.

13 Ee xeⁿ na cwiñequiandyo' joo na teincoondyo' ñequio seii'yo' nntsuundyo', sa^a xeⁿ ñequio Espíritu Santo cwil'a'yo' na joo na teincoondyo' ñequio seii'yo' cwjena', quia jo' nlui'n'maaⁿndyo'.

14 Cha'tsondye nn'aⁿ na 'oontyjo ljo' na ma'moⁿ Espíritu na cwiluiiñe Ty'o^ots'om, naⁿñeeⁿ cwiluiindyena ntseinaaⁿ.

15 'O nchii to'ñoom'yo' cwii espíritu na nnts'aayuuna' nquiu'yo' na ndicwaⁿ la'xmaⁿ'yo' moso ndaa^a joo na l'ue n'om seii'yo', na jo' jo' cwiicheⁿ cwiindii' nnc'om'yo' na nquia'yo' na nnt'uii Ty'o^ots'om 'o. 'O jnda to'ñoom'yo' Espíritu Santo na macjwaa'ñe 'o na cwiluiindyoy' ntseinaaⁿ. Jom mach'eeⁿ na cwil'uuya: “Ta Tsotyaa^aya.”

16 Manquiiti Espíritu Santo macwji'yuu'ñe nnom espíritu na laxmaaⁿya na matsoom na cwiluiindyoy' ntseinda Ty'o^ots'om.

17 Ndo' na cwiluiindyō ntseinaaⁿ, mati la'xmaaⁿya na nndaaya cha'tso na jnda seijndaa'ñê na nndaa nn'aⁿ na cwiluiindyē ntseinaaⁿ, mañejuuti na nndaa' Cristo, mati jo' nndaaya xeⁿ cwilajomndyō nawi' na tjatjoom cha ndanquia nlajomndyō na cwiluiit'maⁿñê.

18 Ee ntyjiiyaya na nawi' na tsatjooⁿya je', meiⁿchjoo xocatseijomna' ñequio na nntseit'maaⁿñena' jaa xuee na macandā.

19 Cha'tso na tqueⁿ Ty'oōts'om ñequio na nty-jaa' n'omna meiⁿndoo'nty'iaandye xuee quia na m'mooⁿ 'ñeeⁿ joo cwiluiindyē na nntseinaaⁿ.

20 Ee cha'tso na tqueⁿ Ty'oōts'om tei'ndaa'na' saa nchii tjoomna' na luaa' ee na l'ue n'om nquieena', tjoomna' na ljo' ee luaa' l'ue ts'oom. Saa maxjeⁿ ntyjaa'ya n'omna' na nncue'ntyjō cwii xuee na nlco'yannda'na',

21 na nncue'ntyjō xjeⁿ na nndyaandye joona' na tyeⁿ m'aⁿna' nacje 'naaⁿ na cwiwi'ndaa'na' ndo' cwiwjena', cha nla'jomndye joona' ñequio juu na cwindyaandye ntseinaaⁿ, cwii na jeeⁿ ndya' jnda tseixmaⁿna'.

22 Manquiuyu na cha'tso na tqueⁿ Ty'oōts'om hasta xjeⁿ je'cheⁿ jeeⁿ cwitcweena' nawi' cwitjoom joona' cha'xjeⁿ maquiina' yuscu na matseincuii.

23 Ndo' nchii macandā joo na tqueeⁿ cwitjoomna' na wi', mati jaa na jnda to'ñooⁿya Espíritu Santo, cwii na cwe' tyuaa'ya na xeⁿ jnda nnto'ñooⁿñ'aaⁿ na jnda seijndaa'ñê na nndaaya, jaa t'maⁿ wi' cwitjooⁿya yocheⁿ na cwimeinⁿdoō'a na nncwjaa'ñe Ty'oōts'om jaa na cwiluiindyō ntseinaaⁿ, cha na nndaā nndyaandye seii'a.

24 Nc'e na luaa' waa na cwicantyyaa' n'ooⁿya, jo'

chii na cwilui'n'maaⁿndyo, saa quia jnda nty'iaa' ts'aⁿ cwii na macantyjaa' ts'oom, tacatsona' na ntyjaa'ti ts'oom ee cwii na mamanty'iaa' ts'aⁿ, ticatsona' na ntyjaa'ti ts'oom.

25 Saa xeⁿ ljo' na meiⁿndoo'a na nnty'iaaya ndicwaⁿ tyoonty'iaaya jo', macaⁿna' na c'oⁿt'maaⁿndyo n'oⁿya yocheⁿ na meiⁿndoo'a juuna'.

26 Maluaa' mach'ee Espíritu, mateijneiⁿ jaa yuu na tixcwe cwil'uuya. Ee jaa ti'naaⁿya nlanaaⁿya nnom Ty'oⁿts'om cha'xjeⁿ na macaⁿna', jo' chii manquiti Espíritu Santo matseity'ooñê nnom Ty'oⁿts'om ñequio na cwicom ts'oom cwentaaya ñequio ñ'oom na tileicatso ts'aⁿ.

27 Ndo' Ty'oⁿts'om tcuu mal'ueeⁿ chiuu waa naquii' ts'om ts'aⁿ, jo' chii ntyjeeⁿ ñ'oom na matseity'ooñê Espíritu nnoom cwentaa nn'aⁿ na cwilui-indye cwentaaⁿaⁿ, ee juu matseity'ooñê cha'xjeⁿ na l'ue ts'oom.

Nndaq nnaⁿñê ts'aⁿ nc'e Jesucristo

28 Ee manquiuuya nn'aⁿ na jnda nquiu Ty'oⁿts'om, cha'tso nnom na cwiwi'nomna cwitei'jndeina' joona, nquiee nn'aⁿ na maqueeⁿñê cha'xjeⁿ na l'ue ts'om nqueⁿ.

29 Ty'oⁿts'om ntyjeeⁿ cwaaⁿ nn'aⁿ nla'xmaⁿ cwentaaⁿaⁿ cwitjoocheⁿ na nluiindyena. Ndo' teiyo tqueeⁿ na catseijomna' joona cha'xjeⁿ na Jnaaⁿ Jesucristo cha na juu nluitquieñê qui'ntaaⁿ cha'tsondye ntseinaaⁿ.

30 Ndo' nn'aⁿ na tqueeⁿ na cwiluiindyey cwentaaⁿaⁿ, maqueeⁿñê joona. Ndo' joo nn'aⁿ na maqueeⁿñê, maqueeⁿ joona na

tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿna, ndo' na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿna, ññequiaaⁿ na nluiit'maⁿndyena ñ'eⁿñê.

31 Quia jo' ¿ljo' cwii ya nl'uuya cantyja 'naaⁿ ñ'oommeiⁿ? Xeⁿ Ty'o^oots'om m'aaⁿ cantyja 'naaⁿya, ¿ññeeⁿ nleichuu xjeⁿ 'naaⁿ jaa?

32 Ee Ty'o^oots'om tícwañom'm Jnaaⁿ, tquiaaⁿ na tue' juu cwentaaya. Ndo' na luaa' s'aaⁿ, ma'moⁿna' na mati ññequiaaⁿ na nnto'ñ^ooⁿya cha'tso nnom na macaⁿna' jaa cha'xjeⁿ maññequiaaⁿ na tseixmaⁿ Jnaaⁿ.

33 ¿Ññeeⁿ juu nnda^a nncju' jnaⁿ cjoo nn'aⁿ na macwji' Ty'o^oots'om cwenta^ana' aⁿ? Tjaa ññeeⁿ juu ee manquiityeeⁿ jnda tqueeⁿ jaa na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaaⁿya jo nnoom.

34 Ndo' na ljo' ¿ññeeⁿ joo nntuee' jnaⁿ nacjoona? ¿Aa nnts'aa Cristo? Xocats'aaⁿ ee nqueⁿ tquiaañê na tueeⁿeⁿ cwentaaya ndo' tando'xcoom jnda na tueeⁿeⁿ. Je' wacatyeeⁿ ntyjaa' ts'o Ty'o^oots'om ntyjaya na macaaⁿ ñ'oom 'naaⁿya nnom.

35 ¿Aa waa cwii nnom nawi' na nnda^a nnts'aana' na nntseitsaaⁿñena' na Cristo m'aaⁿ na candya' ts'oom jaa? Nawi' na cwitjo^ooⁿya, ¿aa nnda^a nnts'aana' oo na cwintyjo nn'aⁿ jaa nc'e na m'aaⁿya cantyja 'naaⁿaⁿ, ndo' na matsei'tjoona' na nlcwaa'a, oo na matsei'tjoona' liaaya? Oo, ¿cwii nnom na jeeⁿ teincuu' na cwitjo^ooⁿya oo na cwila'jndaa'ndye nn'aⁿ na nla'cwjeena jaa? Maxjeⁿ tjaa'naⁿ meiⁿcwii nnom na nnda^a nntseitsaaⁿñena' na m'aaⁿ Cristo na candya' ts'oom jaa.

36 Ee ñ'oom na teiljeii naquii' libro Salmos, matsona':

Nc'e na cwiluiindyô nn'aⁿ cwenta', jo' chii mein-
chaa' xuee na ñe'cala'cwjee nn'aⁿ jâ.

Cwil'ana ñ'eⁿndyô cha'na cwitjoom canmaⁿ na
jnda teijndaa' na nncwje.

³⁷ Saa meiiⁿ na luaa' waa cantyja 'naaⁿ cha'tso
nmeiⁿ, waljoo'cheⁿ na tsanandyo nmeiⁿ, nc'e
Cristo m'aaⁿ na candya' ts'oom jaa.

³⁸ Ee ntyjiiya tjaa meiⁿcwii na ndaa nntoⁿ'na'
jaa na m'aaⁿ Ty'oots'om na candya' ts'oom jaa.
Cantyja na cwiwjaa, cantyja na cwitandoo'a, meiⁿ
ángeles, meiⁿ ljo' na t'maⁿ waa najnda, meiⁿ
nn'aⁿ na t'maⁿ n'iaaⁿ la'xmaⁿ, meiⁿ ljo'cheⁿ na
matseicaty'uena' jaa na maje', ndo' meiⁿ ljo' na
wjaach'eena' jaa 'io cha,

³⁹ meiⁿ ljo' na m'aⁿ nandye, meiⁿ ljo' na niom
yuu na njoomti ts'om ndaaluee, meiⁿ ljo' na s'aa
Ty'oots'om. Meiⁿcwii na cha'tso nmeiⁿ, xocandaa
nntoⁿ'na' jaa na t'mooⁿ na m'aaⁿ na candya' ts'oom
jaa nc'e Cristo Jesús na cwiluiñê na catsa'ntjoom
jaa.

9

*Tjeiiñe Ty'oots'om nn'aⁿ Israel na nla'xmaⁿna
cwentaaⁿ'aⁿ*

¹ Ja Pablo, nc'e na matseyu'a ñ'eⁿ Jesucristo,
matsein^aya ñ'oom na mayuu', nchii cwe' cantu.
Juu na m'aaⁿ ts'o^o, ma'moⁿ Espíritu Santo na
mayuu' jo'.

² Ee t'maⁿ waa na matseichjoo'na' ts'o^o ndo'
matsei'ndaa'na ntyjiiya cantyja 'naaⁿ nn'aⁿya
nn'aⁿ judíos na ti'ñe'calayu' ñ'eⁿ Cristo,

³ ee cwiljoya ts'o^o meiiⁿ na caton'na' ja ñ'eⁿ
Cristo, ndo' meiiⁿ nncju'wi'na' añmaaⁿya xeⁿ

na cantyja 'naa^{n!} jo' nnteijndeina' nn'aⁿya na mañe'cwii tsjaaⁿ cwiluiindyö ñ'eⁿndyena.

4 Joonaa cwiluiindyena tsjaaⁿ 'naa^{n!} nquii Israel na jndyowicantyjoo'. Tjaa'ñe Ty'oöts'om joona na ntseinaaⁿ. Juu na tseixmaaⁿ na caxueñê tyom'aaⁿ quii'ntaaⁿna quia na tyocañ'eeⁿ ñ'eⁿndyena. Tquiaaⁿ ljeii nnom Moisés na matsa'ntjomna' chiuu nnc'omna. Seijndaa'ñê chiuu l'ue ts'oom na nla't'maaⁿndyena jom naquii' wats'om, ndo' jndye nnom nt'omcheⁿ ñ'oom tsoom ndaaⁿna na nnts'aaⁿ.

5 Cwiluiindyena ndacantyjo welooya ndo' cantyja 'naa^{n!} tsjaaⁿ 'naaⁿ joona tuiñe Cristo na ts'aⁿ jom, na cha'tso na cha'tso cantyja 'naa^{n!}aⁿ cwiluiñê Ty'oöts'om. Ñequii'cheⁿ na cala't'maaⁿndye nn'aⁿ jom. Amén.

6 Ndo' meiⁿ nchii ñ'oom na tso Ty'oöts'om ndaaⁿ nn'aⁿ Israel na nnts'aaⁿ, tîcatseicandaa'ñena'. Luaa' waa ee nn'aⁿ na jndyowicantyjoo' tsjaaⁿ 'naaⁿ nn'aⁿ Israel, ticha'tsondyena na mayuu'cheⁿ cwiluiindyena nn'aⁿ Israel.

7 Ee ticha'tsondye ntseindacantyjo Abraham mayuu'cheⁿ na cwiluiindyena ntseinaaⁿ, ee tso Ty'oöts'om nnoom: “Ntseindacantyjo ti'jnda' Isaac, joona nncwjaa'ñena' na nluiindyena tsjaaⁿ 'na^{n!}.”

8 Ñ'oommei^{n!} cwiñe'quiiana' na caliuuya na nchii cwe' cantyja 'naa^{n!} tsjaaⁿ na cwiluiindyena nn'aⁿ, jo' na macwjaa'ñena' na cwiluiindyena ntseinda Ty'oöts'om. Tomti cwiluiindyena ntseinaaⁿ nc'e ñ'oom na tsoom ndaaⁿ nn'aⁿ Israel na nnts'aaⁿ.

9 Ee tso Ty'oöts'om nnom Abraham chiuu

na nnts'aaⁿ, luaa matsona': "Tiepmomeiiⁿ nndyooⁿnda'a na m'aⁿ'yo', ndo' nquii scu' Sara ntleiñ'oom cwii tyochjoo nda'yo'."

¹⁰ Ndo' nchii macanda luaa' waa na ma'moⁿna' chiuu na maqueⁿ Ty'o^ots'om nn'aⁿ na ntseinaaⁿ. Ee we ntseinda Rebeca ñecwii tsotyena majuu Isaac na cwiluiñe welooya.

¹¹⁻¹³ Ee cwitjoocheⁿ na nluiindyee catyeⁿnquiee'ñeeⁿ, meiⁿ na l'ana na tis'a oo ljo' na ya, ndo' tso Ty'o^ots'om nnom Rebeca: "Juu tsaⁿ na nluiiñejndyee nndi'ntjoom nnom tyjeeⁿ." Ñ'oomwaa' matseiljoyuna' ñequio ñ'oom'm na teiljeii na matsona': "T'o^onya na wi' ts'o^onya Jacob ndo' s'aaya na ticuee' ts'o^onya Esaú." Luaa' ma'moⁿna' na Ty'o^ots'om wanaaⁿ na nncwjii'ñe nn'aⁿ na nluiindyee cwentaaⁿaⁿ cha'xjeⁿ nqueⁿ na l'ue ts'oom, joo nn'aⁿ na macwaaⁿ na nluiindyena cwentaaⁿaⁿ. Meiⁿ ticwjaa'ñê cwenta ljo' cwii nnom na cwil'ana.

¹⁴ Ndo' na luaa' waa, ¿chiuu ya nl'uu? ¿Aa ticwix-cwe ljo' mach'ee Ty'o^ots'om? Jeeⁿ tic'oom'na'.

¹⁵ Ee tsoom nnom Moisés: "Ñeeⁿ juu na matseitiuuya na nnteijndeiya maxjeⁿ nnteijndeiya tsaⁿ'ñeeⁿ, ndo' 'ñeeⁿ juu na matseitiuuya na nnc'o^onya na wi' ts'o^onya maxjeⁿ jo' nnts'aaya."

¹⁶ Jo' chii Ty'o^ots'om nchii macwjeeⁿeⁿ ts'aⁿ na nntseixmaⁿ cwentaaⁿaⁿ cwe' ee na l'ue ts'om nquii, oo cwe' nc'e na jeeⁿ matseijndei ts'aⁿ na nncjaawee' ts'oom ñ'eⁿñe. Jom macwjeeⁿeⁿ ts'aⁿ na nluiiñe cwentaaⁿaⁿ ee na wi' ts'oom juu.

¹⁷ Ee naquii' ñ'oom'm na teiljeii matsona' chiuu tsoom nnom rey ndyuaa Egipto. Tsoom: "Ja

tquiaya na cwiluiindy' rey, cha cantyja 'naⁿ nleitquioo' na jndoya ndo' cha nn'aⁿ na cha'waa tsjoomnancue caliuna chiuu t'maⁿ tseixmaⁿ xueya."

¹⁸ Ndo' na luaa' waa, 'ñeeⁿ juu na l'ue ts'oom na nnc'oom na wi' ts'oom maxjeⁿ jo' nnts'aaⁿ, ndo' 'ñeeⁿ juu na nnts'aaⁿ na nntseiquie' ts'om, maxjeⁿ jo' nluii.

¹⁹ Nndaā nnts'aana' na m'aaⁿ ts'aⁿ na nntso nooⁿ: "Xeⁿ na luaa' waa quia jo' ¿chiuu na matseincjoo'ñe Ty'oots'om ljo' cwil'a nn'aⁿ? Ee tjaa'naⁿ ts'aⁿ nndaā nncjaa nacjoo' ljo' na l'ue ts'oom."

²⁰ 'U na cwe' ts'aⁿ 'u, ¿ljo' ts'iaaⁿ na ñe'catseincjoo'ndyu' nacjoo' Ty'oots'om? ¿Aa maty'iomna' na xuaa na tuii ñ'eⁿ ts'ocachu nntsona' nnom ts'aⁿ na s'aa juuna': "¿Chiuu ts'iaaⁿ na luaa' sa' ja?"

²¹ Ee ts'aⁿ na mach'ee ts'iaaⁿ ñ'eⁿ ts'ocachu, nqueⁿ ntyjeeⁿ ljo' ts'iaaⁿ na ñe'cats'aaⁿ ñ'eⁿ joona'. Mañ'eⁿ ts'o'ñeeⁿ nnts'aaⁿ cwii xuaa na yaticheⁿ oo cwii na cwe' cwantindyo.

²² Ndo' nquii Ty'oots'om ¿ljo' mach'eena' xeⁿ seijndaa'ñe na m'mooⁿ na matseiw'eeⁿ nn'aⁿ na cwila'tjoondyena nnoom, ndo' nnts'aaⁿ na nleitquioo' juu najndei na cwiluiñê? Jndyocaa xuee na tintycwii na mach'eeⁿ na wjaanioomñe ñequio nn'aⁿ na la'xmaⁿ na nnt'ueeⁿ joona n'e na ticalcwe' n'omna jnaaⁿna, na la'xmaⁿna na nntsuundyena.

²³ S'aaⁿ na luaa' cha cantyja 'naaⁿ jaa nleitquioo' na juu na cwiluiit'maⁿñê, jeeⁿ t'maⁿ tseixmaⁿna', jaa na cwitjocheⁿ na ncuua cha'tso, ty'oom na

wi' ts'oom na seijndaa'ñê na nla'jomndyo na mat-seit'maa'ñena' jom.

²⁴ Ty'oots'om tquee'ñê jaa na la'xmaaⁿ cwen-taa'^a. Nt'omndyo jaa tjeii'ñê quii'ntaaⁿ nn'aⁿ judíos ndo' nt'om tjeii'ñê quii'ntaaⁿ nn'aⁿ gentiles.

²⁵ Cha'xjeⁿ na matso ñ'oom naquii' libro na seil-jeii Oseas:

Nn'aⁿ na nchii laxmaⁿ nn'aⁿya,

je' nntsjo_o ndaana na mann'aⁿya joona.

Ndo' nn'aⁿ na ñet'om na tjaa 'ñeeⁿ wi' ts'om joo, je' la'xmaⁿna nn'aⁿ na wi' ts'o_o'ya joona.

²⁶ Matsoticheⁿ ljeii'ñeeⁿ:

“O na nchii cwiluiindyoy' nn'aⁿ tmaaⁿ cwentaya”, na'ñeeⁿ nntseicajndyu'na' na cwiluiindyena nt-seinda Ty'oots'om na wando'.

²⁷ Mati seineiⁿ Isaías cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ Israel, tsoom: “Nn'aⁿ na wjaawicantyjoo' nn'aⁿ Israel, meiiⁿ na nleijndyendyena cha'na jndye tei' ndyoo ndaaluee, sa_a cwe' cwantindye joona nlui'n'maaⁿndyena.”

²⁸ Ndo' tjatsoticheⁿna': “Ta Ty'oots'om maxjeⁿ nnt-seicanda_a'ñê ñ'om 'ñom ñequio nn'aⁿ tsjoomnancue, na nncu'xeeⁿ joona cha'xjeⁿ na matsona' ndo' jndei m'aaⁿ na nnts'aaⁿ na ljo'.”

²⁹ Cha'xjeⁿ na jnda_a tso Isaías:

Nquii Ty'oots'om na matsa_a'ntjoom cañoom'luee,

xeⁿ nchii 'ñeeⁿ cwantindyo tsjaaⁿ jaa nn'aⁿ judíos,

maxjeⁿ jnda_a ljoo'ndyo cha'xjeⁿ tjoom nn'aⁿ tsjoom Sodoma ñ'eⁿ Gomorra.

Luaa mañ'oomna' nn'aⁿ judíos cantyja 'naa' ñ'oom naya

30 ¿Chiuu nl'uuyoo je' cantyja 'naaⁿ ñ'oommeiⁿ? Joo nn'aⁿ na nchii judíos cwiluiindyena tqueⁿ Ty'oots'om jooa na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿna, nc'e na cwila'yu'ya n'omna ñ'eⁿñê. Ndo' ma-jootona na nchii ñel'ueena na nlui'n'maaⁿndyena.

31 Ndo' nn'aⁿ Israel je', na tyoqueⁿndyena na nla'canda^andyena chiuu t'maⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés cha queⁿna' jooa na tjaa jnaⁿ la'xmaⁿna, tîcanda^a nla'canda^ana juuna'.

32 ¿Ndo' chiuu na luaa' tjoomna? Luaa' tjoomna ee tyocantyyaa'ya n'omna na nlui'n'maaⁿndyena nc'e na tyola'canda^andyena ljo' na matsa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, ee nchii tyola'yu'ya n'omna ñ'eⁿ Ty'oots'om. Ndo' nc'e naljo', jo' chii matseijoom'na' cantyja 'naaⁿna na jnda^a tei'ty'uiina “Tsjö' na cwiwi'ty'uii nn'aⁿ”

33 ee waa ñ'oom cantyja 'naaⁿaⁿ naquii' ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii na matsona':
Ja maqui^anya tsaⁿ na nluiiñe tsjö' na nquiee nn'aⁿ
tsjoom Sión nncwity'uiina cantyja 'naaⁿaⁿ,
jom nluiiñê tsjö'ty'a na cantyja 'naaⁿaⁿ nntseiquiaana' nn'aⁿ,
saa ts'aⁿ na nntseyu' ñ'eⁿñê, xocats'aana' ntyjeeⁿ
ndoo' cwe' ts'iaaⁿndyo na matseyoom'm.

10

1 'O nn'aⁿya na cwila'yu'yo', macaⁿla nnom Ty'oots'om na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ Israel ndo' ntyjaa'ya ts'ooⁿya na nluii na ljo'.

2 Ee macwji'yuu'ndyo cantyja 'naaⁿna na cwi-joo' n'omna na nluii'tmaⁿñe Ty'oots'om cantyja 'naaⁿna. Saa ticwixcwe na cwindye'ntjomna nnoom cha'xjeⁿ na l'ue ts'oom.

³ Ee tícala'noⁿ'na chiuu waa na maqueeⁿ nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicola'xmaⁿ jo nnoom. Jooná cwil'uee'ndye cheⁿnquieena chiuu ya na nlqueⁿ'na' jooná na ljo'. Tícatuee'ndyecjena cha'xjeⁿ na seijndaa'ñê na maqueeⁿ nn'aⁿ na tjaa jnaⁿ laxmaⁿ jo nnoom.

⁴ Ee juu ljeii na tqúiaa Ty'oo^ts'om nnom Moisés, cwintycwii najndeií na matseixmaⁿ'na' quia na matseyu' ts'aⁿ ñequio Cristo. Jo' chii ts'aⁿ na matseyu' ñ'eⁿñê, maqueⁿ'na' tsaⁿ'ñeeⁿ na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ.

⁵ Ee cantyja 'naaⁿ' na nlqueⁿ'na' ts'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaⁿ jo nnom ljeii na matsá'ntjomna', luaa seiljeii Moisés: “Juu ts'aⁿ na matseicanda ñ'oom na matsá'ntjomna', maxjeⁿ c'oom nacje 'naaⁿ'na'.”

⁶ Saa juu ñ'oom cantyja 'naaⁿ' na nlqueⁿ'na' ts'aⁿ na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaⁿ nc'e na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿñê, luaa matsona': “Tinc'oom' ts'om': ¿'Ñeeⁿ nncjaawa cañoom'luee na juu nndyoñ'oom Cristo?

⁷ Oo meiⁿ tintsu': 'Ñeeⁿ nncjaacue yuu na m'aⁿ añmaaⁿ l'oo” cha na nndyoñ'oomlcwe' jom.

⁸ ¿Ljo' matso ñ'oomwaa'?: 'Matsona': “Juu ñ'oom' Ty'oo^ts'om candyoo' nacañom' waana', mati naquii' 'ndyo' ndo' naquii' ts'om'.” Majuu ñ'oomwaa' na cwiñe'quiaayâ na c'oom ts'aⁿ na matseyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Cristo.

⁹ Xeⁿ na macwji'yuu'ndyu' na Jesús cwiluiiñê na matsá'ntjoom 'u, ndo' ñequio na xcwee' ts'om' matseyu' na tqúiaa Ty'oo^ts'om na tando'xcoom jnda na tueeⁿ'eⁿ, quia jo' nlui'n'maaⁿ'ndyu'.

¹⁰ Ee quia ñequio cha'waa ts'om ts'aⁿ matsey-

oom'm ñ'eⁿ Ty'o^oots'om, jo' na maqueⁿna' jom na tjaa jnaⁿ cwicatseixmaaⁿ. Ndo' ñequio 'ñom macwji'yuu'ñê na cwilui'n'maaⁿñe nc'e Jesucristo.

11 Ee ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii matsona': "Xocats'aana' na cwe' ts'iaaⁿndyo na seiyu' ts'aⁿ ñ'eⁿ Ty'o^oots'om."

12 Ee jo nnoom meiiⁿ nn'aⁿ judíos, oo meiiⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ, jom ñecwii xjeⁿ ntyjeeⁿ ñ'eⁿndye joona. Ee manquiiti na cwiluiiñe na matsaⁿntjom, cwiluiiñê na matsaⁿntjoom cha'tso nn'aⁿ. Ndo' ndaa cha'tsondye nn'aⁿ na cwilcwii'na xueⁿeⁿ, candaⁿya mañequiaaⁿ na macaⁿna' joona.

13 Cha'xjeⁿ tso ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii: "Nlui'n'maaⁿñe meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na malcwii' xuee' nquii na cwiluiiñe na matsaⁿntjom jaa."

14 Saa ¿chiiu nl'ayoona na nlcwii'na jom na cwji'n'maaⁿñê joona xeⁿ na tyoola'yuna ñ'eⁿñê? ¿Ndo' chiiu nl'ayoona na nla'yuna ñ'eⁿñê xeⁿ tyoondyena cantyja 'naaⁿaⁿ? Ndo' ¿chiiu nl'ayoona na ndyena cantyja 'naaⁿaⁿ xeⁿ tjaa 'ñeeⁿ nñequiaa ñ'oom'm ndaana?

15 Ndo' ¿chiiu nluiiyuu na nnc'oonquia nn'aⁿ ñ'oom'm ndaa nt'omcheⁿ xeⁿ na tjaa 'ñeeⁿ majñom naⁿñeeⁿ? Cha'xjeⁿ matso ñ'oom'm na teiljeii: "Jeeⁿ neiⁿncoo' quia cwiquie'cañom nn'aⁿ na cwiñequia ñ'oom naya."

16 Saa ticha'tsondye nn'aⁿ na cwindye ñ'oom' Ty'o^oots'om cwilañ'oom'ndyena juuna'. Ma'moⁿna' na ljo' ee tso Isaías: "Jeeⁿ 'u Ta, tijndye nn'aⁿ cwila'yuu' ñ'oom na cwiñequiaayâ."

17 Jo' chii cwe' nc'e na mandii ts'aⁿ ñ'oom cantyja 'naaⁿ Cristo, jo' na mawee'na' na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿ Ty'o^oots'om.

18 Saa mawax'a: ¿Aa nnts'aacheⁿna' na tyoondye nn'aⁿ Israel ñ'oom' Ty'o_oots'om? Maxjeⁿ jnda jndyena juuna', ee luaa matso ñ'oom'm na teiljeii: Jnda teineiⁿ ñ'oom' Ty'o_oots'om meiⁿyuucheⁿ na m'aⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue,

ee tcuu tcuu cwii cwii ndyuaa jnda tja ñ'oom'm.

19 Mawax'atyā: ¿Aa ndya' nnts'aacheⁿna' na nn'aⁿ Israel tīcala'nōⁿna na luaa' nnts'aa Ty'o_oots'om? Maxjeⁿ jla'nōⁿna ee Moisés najndyee tsoom ñ'oom 'ndyoo Ty'o_oots'om:

Ja nnts'aaya na nla'xueena quia na nntseiñ'oom'ndyo nn'aⁿ na nchii tsjaaⁿ joona.

Ndo' nnts'aa na nla'līoo'ndyena cwe' jnaaⁿ nc'e nn'aⁿ na ticata'jnaaⁿna cantyja 'naⁿya.

20 Tīcatseiwēe ts'om Isaías quia na tsoom ñ'oom 'ndyoo Ty'o_oots'om:

Nn'aⁿ na tīcal'uee ja joona jliuna ja.

Ndo' ndāā nn'aⁿ na tīcata'x'e ja, seica'mōⁿndyo ndāāna.

21 Saa cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ Israel seineiⁿ Isaías ñ'oom 'ndyoo Ty'o_oots'om: “Tyoo_ocjomeintyjaā'a na matseiliuuya l'o_oya ndāā'yo' na ñe'cateijndeiya 'o. Saa 'o jeeⁿ quie' n'om'yo' ndo' cwila'wendyo' nacjoya.”

11

Nn'aⁿ Israel na cwicalui'n'maaⁿndye

1 Ñ'oomwaa ñe'cwax'a, ¿aa jnda tyeⁿnquie' Ty'o_oots'om nn'aaⁿaⁿ nn'aⁿ Israel? Tyooch'eeⁿ na ljo', ee mati ja luaañe cwii joona. Tuiindyō

na jndyowicantyjoo' tsjaaⁿ 'naaⁿl Abraham ñ'eⁿ jndacantyjoom Benjamín.

² Xocats'aana' na cwii ndii' s'aa Ty'o^oots'om na jnda ntyjeeⁿ nn'aⁿ Israel ndo' je' tal'uendyena ntyjeeⁿ. ¿Aa ticaliu'yo' ñ'loom'm na teiljeii na seineiⁿ Elías xjeⁿ na matseineiⁿ nnom Ty'o^oots'om na mañequiaaⁿ jnaaⁿ nc'iaaⁿ'aⁿ nn'aⁿ Israel? Tsoom:

³ “Jeeⁿ 'u Ta, jnda jla'cwjeena nc'iaaya profetas ndo' jnda jla'tyuii'na ndio yuu na ñejla't'maaⁿndye nn'aⁿ'u. Je' ñenc^o cwima'ndiina', ndo' mati ñe'cala'cuee'na ja.”

⁴ Saa t'o Ty'o^oots'om nnoom, tso: “Tiñencu' cwima'ndiina', ee m'aⁿ ntquiee' meiⁿ nn'aⁿ na jnda tjeii'ndyo cwentaya na tyoota' cantye jo nnom ty'o^o Baal.”

⁵ Ndo' majo'ti je', nc'e naya na matseixmaⁿ Ty'o^oots'om, ma'ndiina' cwii tmaaⁿl chjoo na macwjii'ñê cwentaaⁿ'aⁿ.

⁶ Ndo' xeⁿ cantyja 'naaⁿl naya na matseixmaⁿ Ty'o^oots'om, jo' na cwicalui'n'maaⁿndyena, quia jo' nchii cwiluii na ljo' nc'e chiuu na cwil'a nquieena. Ee xeⁿ naljo', juu naya na matseixmaaⁿ na cwe' yu, tixocatseixmaⁿ'na' naya.

⁷ Luaa waa ñ'loomwaa'. Majndyendyeti nn'aⁿ Israel tîcato'ñoomna naya na matseixmaⁿ Ty'o^oots'om na tyol'ueena, macanda nt'omndye joona na tjeii'ñe Ty'o^oots'om to'ñoomna jo'. Saa nt'omndye joona s'aana' na quie' n'omna.

⁸ Tjaa chiuu xuii' cha'na matso Isaías: “Na Ty'o^oots'om tquiaaⁿ na tjoomna, s'aana' cha'na ts'aⁿ na ñe'catsoo cha meiiⁿ na niom n'om ndaana saa titquioona, ndo' meiiⁿ na niom lua'quina

saa ticandyena ndo' luaa' cwitjoomna hasta xjeⁿ je'cheⁿ.”

⁹ Mati seineiⁿ David cantyja 'naaⁿna, tsoom:

Majoo nantquie na cwicwa'na catseicwaqueⁿna' teiⁿnco' na nntseityuu'na' joona,

ndo' mañequio joona' cwi'ty'uiina

cha na catioomndyena natia na cwil'ana.

¹⁰ Cats'aana' ñ'eⁿndyena cha'cwijom nn'aⁿ na 'oowinchjaaⁿ na tileicanty'iaa.

Cats'aana' na ñequii'cheⁿ catseijomna' joona cha'cwijom ts'aⁿ na jaa' xuu' na jnda'jom ntyjō wjaa.

Waa chiuu ya na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ na nchii judíos

¹¹ Quia jo' ¿chiuu waa na cala'nooⁿa na luaa' waa? ¿Aa ñe'catsona' na ticjaañjoom' l'a nn'aⁿ judíos, jo' cha wjaachuuna' joona na nntsuundyena? Jeeⁿ nchii jo'. Nc'e na jla'tjoⁿndyena na ticala'yu'na ñ'eⁿ Ty'oⁿots'om, jo' chii tju'naaⁿñeyuuna' na nlui'n'maaⁿndye nt'omcheⁿ nn'aⁿ na tachii judíos. Tuii na luaa' cha mati catseiqueeⁿna' n'omna na nla'xmaⁿna cha'na nn'aⁿ na cwiluiindyē cwentaa' Ty'oⁿots'om.

¹² Xeⁿ juu na jla'tjoⁿndye nn'aⁿ judíos mañequiaana' na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ tsjoomnancue ndo' juu na ticjaacañjoom' na l'ana seijndaa'ñena' na waa naya 'naaⁿ nn'aⁿ na nchii tsjaaⁿ joona, quia jo' juu xjeⁿ na nnc'ooquie'nnda'na cantyja 'naaⁿ Ty'oⁿots'om, cwanti t'maⁿti naya nntseixmaⁿna'.

13 Nc'e na maty'iom Ty'oots'om ts'iaaⁿ ja jo ndaa nn'aⁿ tsjaaⁿ na cwiluiindyo', macwjii'a cwenta na jeeⁿ jnda tseixmaⁿ juuna'.

14 Queeⁿ ts'ooⁿya na cats'aana' na ticjaawee' n'om nn'aⁿya na ñe'cwii tsjaaⁿ quio tuiindyo na macanda 'o cwicalui'n'maaⁿndyo' ndo' cat-seiqueeⁿna' n'omna na mati joona cwji'n'maaⁿñe Ty'oots'om.

15 Ee xeⁿ cantyja 'naaⁿ na 'ndiina' nn'aⁿ judíos, tju'naaⁿñena' na joo nn'aⁿ tsjoomnancue njoy-aandyena jo nnom Ty'oots'om, c'oom' n'om'yo' chiuu nnts'aana' quia na jnda tju'na' na cwilui-indyennda'na cwentaaⁿaⁿ. Na nluii na luaa', nntseijomna' cantyja 'naaⁿna cha'cwijom ts'aⁿ na wando'xco na jnda tue'.

16 Ee xeⁿ juu tsqueeⁿtyoo' na cwineii'jndyee cwiluiiñena' na lju'na', ma'moⁿna' na mati cha'waa tsquee'ñeeⁿ lju'na'. Ndo' mati nch'ioo' ts'oom, xeⁿ maqueⁿ lju'na' joona', mati chatso l'o ts'oom jnda tqueⁿlju'na'.

17 Saa xeⁿ nt'om l'o ts'oom olivo xiom', jnda jndii'na' ndo' 'u je' na matseijomna' 'u cha'na ts'oom olivo jndaa, jnda ñjoom'ndyu' quii'ntaaⁿ l'o ts'oom olivo xiom', ndo' na ljo' macwjaa'ñena' 'u cantyja 'naaⁿ nch'ioo' ts'oom'ñeeⁿ ndo' ndaa' juuna' mañequiaana' na wjaanajndu'.

18 Saa tinc'oom' ts'om' na 'u cwiluiit'maⁿndyu'ti' nchiiti l'o nquii ts'oom. Ee xeⁿ na nnts'aana' na ljo' ntyji', cjaañjoom' ts'om' na nchii 'u cwilui-indyu' nch'ioo' ts'oom na mañequiaa' na jnda l'ona', nch'ioo'na' cwiñequia na jnda l'ona'.

19 Nnts'aacheⁿna' na nntsu': "Mayuu' na ljo', saa nc'e na jndii' l'o ts'oom olivo'ñeeⁿ, jo' chii

ñjoom'ndyo ja.”

²⁰ Mayuu' na ljo'. Jndii'ñena' joona nc'e na ticala'yu'ya n'omna, ndo' 'u tyeⁿ meiⁿntyje' na matseyu'ya ts'om'. Jo' chii tintseis'andyu' ndo' tintseiscundyu', yati c'oom' na nquia'.

²¹ Ee xeⁿ tîcatseit'maⁿ ts'om Ty'o^oots'om l'o nquii ts'oom'ñeeⁿ, majndeiticheⁿ cwe' 'u.

²² Canty'ia' chiuu t'maⁿ ts'om Ty'o^oots'om ndo' mati jeeⁿ ñecwii ñ'oom jom. Cantyja na ñecwii ñ'oom jom, jo' na seiquiaana' naⁿñeeⁿ. Saa ñequiondyu' 'u yats'aⁿñê. Queⁿndyu' na nntsa' yuu na l'ue ts'oom ee xeⁿ tjaa jo' mati 'u nntseiquioona'.

²³ Mati nn'aⁿ judíos na tiñe'cala'yu' ñ'eⁿ Jesucristo, xeⁿ nncue'ntyjo na nla'yu'na ñ'eⁿñê, nnda^a nnts'aa Ty'o^oots'om na nntseicañjoom'nnaaⁿaⁿ joona, ee waa na jneiⁿ na nnda^a nntseicañjoom'nnaaⁿaⁿ joona.

²⁴ Ee 'u na nchii ts'aⁿ judío cwiluiindyu', xeⁿ na matseijomna' 'u cha'na ts'oom olivo jnda^a, saa jnda ñjoom'ndyu' ts'oom olivo xiom', meiiⁿ na tiquiluii na ljo', majndeiticheⁿ cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ judíos, tijndei'na' na ñjoom'ndyennda'na manquiiti ts'oom olivo xiom' na la'xmaⁿna.

Na cwii macandq nluin'maaⁿndye nn'aⁿ Israel

²⁵ 'O nn'aⁿya na cwila'yu'yo', l'ue ts'o^ony^a na caliu'yo' ñ'oomwaa na wanty'iuu' waana', cha tints'aana' ndoo' nquiu'yo' na jeeⁿ jndo' n'om'yo'. Nt'om nn'aⁿ judíos cwila'quie' n'omna cantyja 'naaⁿ Jesucristo hasta xjeⁿ na nntseicanda^añena' lojoo nn'aⁿ na cwila'yu' ñ'eⁿ jom na nchii cwiluiindyena tsjaaⁿ nn'aⁿ judíos.

26 Quia na jnda tuii nmeiⁿ!, cha'tsondye nn'aⁿ judíos nlu'i'n'maaⁿndyena cha'xjeⁿ na matso ñ'oom' Ty'o^ots'om na seiljeii Isaías:

Naquii' tsjoom Sión nnaⁿ tsaⁿ na nntseicandyaañe nn'aⁿ

ndo' nn'aⁿ na jndyowicantyjoo' tsjaaⁿ 'naaⁿ! Jacob nnquindy_o natia na la'xmaⁿna.

27 Quia na nntseicanduu'a jnaaⁿna quia jo' nntseicanda_{aa}'ñena' ñ'oom na t'maⁿtyaa_{ny}'ya ñ'eⁿndyena.

28 Nc'e ñ'oom naya na macwji'n'maaⁿñe Ty'o^ots'om nn'aⁿ, jo' na m'aⁿntiaa'ndye nn'aⁿ judíos ñ'eⁿñê, ndo' na luaa' s'aana', tju'naaⁿñena' na cwitsaaquiee'ndyo' 'o. Saa_{ndicwa}ⁿ m'aaⁿ na wi' ts'oom joona na tjeii'ñê weloona na nluindy_e cwentaaⁿaⁿ.

29 Ee quia na jnda tquiaa Ty'o^ots'om cwii nnom na macandaa' ts'aⁿ ndo' na maqueeⁿñê juu na nntseixmaⁿ cwentaaⁿaⁿ taxocatseichueeⁿeⁿ jo'.

30 Ee cha'xjeⁿ na ñet'om'yo' na ñeja'quie' n'om'yo' nnom Ty'o^ots'om, je' mañ'oom na wi' ts'oom 'o, saa_{je'} je' nn'aⁿ judíos cwila'quie' n'omna nnoom.

31 Maluaa' matseijomna' cantyja 'naaⁿna. Je' cwila'quie' n'omna cha ndanquia nnc'oom Ty'o^ots'om na wi' ts'oom joona, cha'xjeⁿ je' m'aaⁿ na wi' ts'oom 'o.

32 Ee s'aa Ty'o^ots'om na cha'tsondyo_o la'xmaaⁿya na tyoola'canda_{aa}'ndyo_o jo nnoom, cha na cha'tsondyo_o nnc'oom na wi' ts'oom.

33 Joo na maqueeⁿna' Ty'o^ots'om na tyañe, jeeⁿ jnda laxmaⁿna', jeeⁿ jndo' ts'oom, cha'tso matsei'no_o'no_oⁿ. Tjaa 'ñeeⁿ nntseinchu'tcuuñe chiuu

matseijndaa'ñê, tjaa 'ñeeⁿ nndāa nntsei'noⁿⁱ ljo' na mach'eeⁿ.

³⁴ Cha'na teiljeii ñ'oom na tso Isaías: “¿'Ñeeⁿ cwii jaa nmeii'ñe nndāa nntsei^{no} chiuu m'aaⁿⁱ ts'om nqueⁿ na matsa'ntjoom? ¿Aa m'aaⁿ 'ñeeⁿ juu na jeeⁿcheⁿ jndo' ts'om cha na nndāa nntseijndo' ts'oom?

³⁵ ¿'Ñeeⁿ teijndeiiindyee jom cha je' maca^{na} na catseilcwee^{en} jo' nnom juu?”

³⁶ Ee cha'tsoñ'eⁿ niom nc'e jom, ndo' tseixma^{nñ}eeⁿ jo'. Jo' chii macandā jom caluiit'ma^{nñ}ê cha'waati xuee. Amén.

12

Maqueⁿ lju'na' ts'aⁿ jo nnom Ty'oots'om

¹ Macwe' jo' 'o nn'a^{nya} na cwila'yuyo', nc'e na m'aaⁿ Ty'oots'om na jeeⁿ wi' ts'oom jaa, maca^{na} ndaa'yoy' yocheⁿ na cwitsaam'a^{ti}yoy' na nñequiandyo'l'ñ'e^{nyo}' na nla'xma^{nyo}' cha'cwijom quioo' na cwila'cwjee nn'aⁿ judíos, cwii nnom na lju', na cjaawee' ts'oom. Na nl'a'yoy' na ljo' jeeⁿ xcwe nla't'maa^{ndyo}' jom.

² Tanc'om'yoy' na mati 'o cwil'a'yoy' ljo' na cwinty'ia'yoy' na cwil'a nn'aⁿ tsjoomnancue, cala'chui'yoy' cantyja na cwila'tiuu'yoy' cha na luaa' ntseixcona' cha'tso cantyja na cwitsaam'a^{nyo}'. Ee na nl'a'yoy' naljo' nncue'ntyjō na nla'no^{nyo}' chiuu waa na l'ue ts'om Ty'oots'om ñ'e^{ndyo}', na juu jo' tjacantyja naya tseixmaⁿ, ndo' cjaawee' ts'oom ndo' candāa' tseixma^{na}'.

³ Nc'e ts'iaaⁿ na jndāa tquiaa Ty'oots'om na matseixma^{nya}, jo' na matsjooya ndaa'yoy', meiⁿcwiindyoy' 'o tincwinom' na nnc'oom' ts'om

cantyja 'naaⁿ nquii cha'xjeⁿ na matsona' na nncwjeiiⁿeⁿ cwenta chiuu matseixmaaⁿ. Cwii ndo' cwiindyo' cwji'ya cwenta cwanti na jnda tquiaa Ty'o^ots'om nnom na matseixmaⁿ na matseyu'ya ts'om ñ'eⁿñê.

⁴ Ts'aⁿ ñecwiiñê saa jndye tjaacañjoom'ñê, ndo' cwii cwii joo na tjacañjoom'ñê tiljo'yu ts'iaaⁿna' ñ'eⁿ nc'iaana'.

⁵ Maluaa' waa na matseijomna' jaa nn'aⁿ na cwila'yuu'a, meiiⁿ na jndyendyo saa matseijoom'na' cantyja 'naaⁿya na ñe'cwii sei' cwiluiindyo cantyja 'naaⁿl Cristo. Ndo' ts'iaaⁿ na mañequiaa Ty'o^ots'om na cal'aaya cwentaaⁿaⁿ tjachuii'na' na cwii cwiindyo.

⁶ Ts'iaaⁿ na mañequiaa Ty'o^ots'om na cal'aaya, tiñecwii xjeⁿ joona'. Nqueⁿ matseijndaa'ñê cwaaⁿ ts'iaaⁿ nntseixmaⁿ cwii cwiindyo. Saa macaⁿna' na calacandaa'ndyo cwii cwii nnom ts'iaaⁿ na mañequiaaⁿ. Xeⁿ na jnda tquiaaⁿ na 'naaⁿl ts'aⁿ na ndaa nntseiteincoo' ñ'oom'm ndaa nn'aⁿ, cwa catseicandaa'ñe tsaⁿlñeeⁿ juuna'.

⁷ Ndo' xeⁿ mañequiaaⁿ na macandaa' ts'aⁿ na candi'ntjom quii'ntaaⁿ nn'aⁿ na cwila'yu', cats'aa ts'iaaⁿlñeeⁿ ñequio na xcwee' ts'om. Ndo' juu ts'aⁿ na macandaa' na ma'moⁿ ndaa nc'iaa', queⁿñe ts'iaaⁿlñeeⁿ.

⁸ Ts'aⁿ na macandaa' na mañequiaa na t'maⁿ n'om nn'aⁿ, ts'iaaⁿlñeeⁿ cats'aa. Ndo' juu ts'aⁿ na niom s'om l'o tintseintycwii' na nnteijndei nc'iaa' 'naⁿ na matsei'tjoona' joona. Ts'aⁿ na 'naaⁿl na nluiitquieñe cats'aa naljo' ñequio na mach'eeñe cwenta. Ndo' ts'aⁿ na mateijndei nn'aⁿ na nty'iaandye cats'aa naljo' ñequio na neiiⁿ.

Ñ'oomeiiⁿ laxmaaⁿya na calacanda^andyo

⁹ C'om'yo' na wi' n'om'yo' nc'iaa'yo' ñequio na mayo'cheⁿyo', nchii cwe' cwil'a'ya'yo'. Catseiqueeⁿna' n'om'yo' cha'tso yuu na ya, sa^a yuu na tia c'om'yo' na jndoo'yo'.

¹⁰ C'om'yo' na jnda nqui^u'yo' nc'iaa'yo' cha'xjeⁿ ñeⁿnquiⁱ ts'aⁿ ntseinda 'o, ñequii'cheⁿ cal'a'yo' na joona t'maⁿti caluiⁱndye, ñecuaa meiiⁿ 'o tjaa 'ñeeⁿ catseit'maaⁿñe.

¹¹ Tila'nchqueeⁿndyo' ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ty'o^ots'om na la'xmaⁿyo'. Cjoo' n'om'yo' na cwindye'ntjom'yo' nnom Jesucristo.

¹² C'om'yo' na nei'yo' cha'tso na matseijn-daa'ñe Ty'o^ots'om na ñeⁿquiaaⁿ na nda'yo'. Quia maju'wi'na' 'o, c'om't'maaⁿndyo' n'om'yo'. Ndo' ñequii'cheⁿ calaneiⁿyo' nnoom.

¹³ Quia matseitjoona' 'naⁿ nn'aⁿ na maqueeⁿ cwentaaⁿaⁿ, quia'yo' cantyja na cwileiñ'om'yo' na nnteijndeiina' naⁿñeeⁿ. Catei'x'ee'yo' nn'aⁿ na cwila'yu' na cwe' cwiquieya na m'aⁿyo'.

¹⁴ Quia matseitaa' ts'om ts'aⁿ 'o, nchii mati nl-cwe' 'o ñ'oom wi' cjoo' tsaⁿñeeⁿ. 'O cataⁿyo' na Ty'o^ots'om catio'naaⁿñê juu.

¹⁵ Quia cwinty'ia'yo' na neiiⁿ nc'iaa'yo' na cwila'yu', mati 'o c'om'yo' na nei'yo' ñ'eⁿndyena. Sa^a quia cwitjoomna na matseichjoo'na' n'omna, mati 'o c'om'yo' na chjoo' n'om'yo' ñ'eⁿndyena.

¹⁶ Tjoom' c'om'yo' ñ'eⁿ nc'iaa'yo'. Tinc'om'yo' na s'andyo' ndo' lcundyo'. Catsañ'oomndyo' ñequio nn'aⁿ na nty'iaandye, tints'aana' nqui^u'yo' na cwe' 'o jndo'ti n'om'yo'.

¹⁷ Natia na nnts'aa ts'aⁿ 'o, til'a'yo' na nnjoom. Ñequii'cheⁿ cala'jnda'yo' na cha'tso na cwil'a'yo'

nla'xmaⁿ'yo' na ya nn'aⁿndyo' jo ndaa cha'tso nn'aⁿ.

18 'O tacala'ntja'ndyo' ñequio nn'aⁿ. 'O cha'tso na nndaā nl'a'yo' ñequi'cheⁿ cal'a'yo' yuu na ya cha tincju'naaⁿñena' na nl'uee'ndye nn'aⁿ tia' ñ'eⁿndyo'.

19 'O nn'aⁿya na jeeⁿ wi' ts'o^oya, til'a'yo' na canjoom. Quiandyo' na nquii Ty'o^ots'om nnts'aaⁿ na nnjoom, xeⁿ naljo' l'ue ts'oom. Ee waa ñ'oom'm na teiljeii na matsona': "Matso Ty'o^ots'om: Nnc^o nnts'aa na nnjoom. Ja nnts'aa na nntioomndye nn'aⁿ na cwila'tjo^ondye no^o."

20 Ndo' mati waa cwiicheⁿ ñ'oom na teiljeii na matsona': "Juu ts'aⁿ na jndoo' 'u, xeⁿ na ñejnoom'm, quiaa' na nlcwaaⁿ'aⁿ. Xeⁿ na ñec'om ndaa, quiaa' ndaa na nnc'om ee na nntsa' na luaa', nnts'aana' na jnaaⁿ'aⁿ chiuu waa na mach'eeⁿ ñ'eⁿndyu'."

21 Tiñe'quiaandyu' na joo na ticatsa'ntjomna' nnaⁿndyena' ñ'eⁿndyu'. Catsa' yuu na ya cha canaⁿndyu' nacjoo' joo na ticatsa'ntjomna'.

13

Calan'o^ondyo ñ'oom ntyuee naⁿmaⁿ'iaaⁿ

1 Cwii cwiindyo' 'o cju'ñecje ndaa naⁿmaⁿ'iaaⁿ, ee nn'aⁿ na m'aⁿ n'iaaⁿ, Ty'o^ots'om maqueeⁿ joona ts'iaaⁿ'ñeeⁿ. Tjaa'naⁿ cwii ts'aⁿ na m'aaⁿ ts'iaaⁿ na nchii jom tqueeⁿ juu.

2 Quia jo' ñeeⁿ juu na wjaa nacjoo naⁿmaⁿ'iaaⁿ, mawjaa tsaⁿ'ñeeⁿ nacjoo' na seijndaa'ñe nquii Ty'o^ots'om. Ndo' maxjeⁿ nnt'uiina' jom na nntioomñe na ljo' mach'eeⁿ.

3 Jo' chii ts'aⁿ na mach'ee yuu na tia m'aaⁿ na nquiaⁿ'aⁿ naⁿmaⁿ'iaaⁿ. Saa ts'aⁿ na mach'ee yuu

na cwitsa'ntjom n'iaaⁿ, ya m'aaⁿ, tyoocaty'ueeⁿ naⁿñeeⁿ. Jo' chii catsa' yuu na cwitsa'ntjomna 'u, quia ljo'cheⁿ taxoc'oom' ts'om' aa nla'wjeena 'u. Maxjeⁿ nnc'omna na neiiⁿna 'u.

⁴ Ee naⁿmaⁿn'iaaⁿ la'xmaⁿna na cwindye'ntjomna nnom Ty'oots'om cha catei'jndeiina 'u. Saa xeⁿ mache' na til'uee ljeii na cwilein'omna, quia jo' c'oom' na nquia' joona, ee ticwe' ts'iaaⁿndyo na la'xmaⁿna sayo ee cwiluiindyena na cwindye'ntjomna nnom Ty'oots'om na cwita'wi'na nn'aⁿ na cwil'a yuu na tia.

⁵ Quia jo' we ndii' macaⁿna' na cala'canda'yo' jo ndaa naⁿmaⁿn'iaaⁿ. Najndyee nc'e na tical'ue n'om'yo' na cat'uii ljeii na cwileiñ'omna 'o. Ndo' na jnda we nc'e na nquiu'yo' naquii' n'om'yo' na matsona' na cal'a'yo' na ljo'.

⁶ Macwe' jo' na cwitiom'yo' ts'iaaⁿndaⁿyo', ee nn'aⁿ na m'aⁿ n'iaaⁿ, ñequio ts'iaaⁿmeiⁿ cwita'ntjomna cha nl'ana ts'iaaⁿ na maqueⁿ Ty'oots'om joona.

⁷ Nnom cwii cwii ts'aⁿ na waa na matseixmaⁿ na nntseit'maaⁿndyu' juu, catsa' naljo' ñ'eⁿñe. Quia macaⁿna' na nntiom'yo' ndaa naⁿmaⁿn'iaaⁿ, catiom'yo', cha'na ts'iaaⁿ nnom tyuaa. Calacanda'yo' nnom ljeii na cwiqueⁿ naⁿmaⁿn'iaaⁿ, ndo' cala't'maaⁿndyo' cha'tsondye joona na matsona' na cala't'maaⁿndyo'.

⁸ Meiⁿncwii ts'aⁿ tincho'jnaⁿyo' nnom. C'om'yo' na wi' n'om'yo' nc'iaa'yo' ee juuna' matseijomna' cha'cwijom na cho'jnaⁿyo'. Juu ts'aⁿ na m'aaⁿ na wi' ts'om x'iaa', matseicañaⁿ chiuu t'maⁿ ljeii na matsa'ntjomna' na tqueⁿ Moisés,

9 ee ljeii'ñeeⁿ matsa'ntjomna': "Tinc'om'ya' ñequio cwiicheⁿ ts'aⁿ, tintseicue' ts'aⁿ, tinch'uee' 'naaⁿ ts'aⁿ, tintseiqueeⁿ ts'om' 'naaⁿ ts'aⁿ." Ee cha'tso ñ'oommeiⁿ ñequio nt'omcheⁿ na sa'ntjom ljeii na tqueⁿ Moisés, cwila'x'iaa'ndye jona' ñequio ñ'oomwaa na matsona': "C'oom' na jnda ntyji' tyjets'aⁿndyu' cha'xjeⁿ na wi' ts'omndyu' cheⁿncu'."

10 Ee quia na m'aaⁿ ts'aⁿ na jnda ntyjii tyjets'aⁿñe, xocats'aa na wi'ñe ñ'eⁿ tsaⁿñeeⁿ. Ee ts'aⁿ na jnda ntyjii ntyjenn'aⁿñe, matseicandañ'eeⁿ ljeii na tquiaa Ty'o^ots'om nnom Moisés.

11 Cala'noⁿyo' naljo' ndo' c'oom' n'om'yo' cantyja 'naaⁿ tiempo na m'aaⁿya je'. Matseijomna' cantyja 'naⁿyo' cha'cwijom na cwindayo'. Jo' chii calcwi'yo' ee je' mandyoo'ti m'aaⁿna' na nlui'n'maaⁿndyo, nchiiti quia jlayuu'jndyaa ñ'oom'm.

12 Juu na cwitsaam'aaⁿya matseijomna' cha'cwijom natsjom, juuna' wjaawinomna'. Wjaawindyoo'ti xuee quia na nlui'n'maaⁿndyo. Jo' chii ca'ndyaa na cwilajomndyo ts'iaaⁿ na laxmaⁿna' cantyja 'naaⁿ najaaⁿ. Cal'uee'ndyo l'o ts'iaaⁿ ya na laxmaⁿna' cantyja 'naaⁿ naxuee.

13 C'o^onya cha'xjeⁿ na macaⁿna' na cats'aa ts'aⁿ quia naxuee. Nchii c'o^onya na cwicwa'jndoo'ndyo meiⁿ nchii na cwicandyaaya. Nchii c'o^o ñequio nn'aⁿ na cwe' luaa'ndyo ñequio nt'omcheⁿ nnom natia la'xmaⁿ. Tac'o^onya na cwila'ntja'ndyo ñequio nn'aⁿ meiⁿ tala'taa' n'o^onya jona.

14 Saa 'o wandyo' cal'a'yo', 'o cwee'yo' Jesucristo cha'xjeⁿ macwee ts'aⁿ liaa. Tañe'quiandyo' na joo na neiⁿco nquiui nn'aⁿ na matseixmaⁿ tsjoomnan-

cue nlqueⁿna' xjeⁿ 'naaⁿna' 'o.

14

Tintio'ñ'oom' cwii nn'aⁿ na matseyiu'

¹ Cato'ñoom'yo' meiiⁿ ts'aⁿ na ticuee' na matseyiu'ya ts'om, saā nchii na nnto'yo' na nla'ñ'eeⁿndyue'yo' ñ'eⁿñê.

² Cal'uu, m'aⁿ nn'aⁿ nquiu na wanaaⁿ na nlcwa' ts'aⁿ cha'tso nnom 'naⁿ, saā m'aⁿ nt'omcheⁿ na ticuee' na cwilayu'ya n'om ñ'eⁿ Ty'oo^ts'om, joona cwe' tscō cwicwa'na.

³ Luaa macaⁿna': Juu ts'aⁿ na ntyjii na meiⁿquia nantquie wanaaⁿ na nlcwa', tints'aa na ticuee' ts'om ts'aⁿ na cwe' jndaa' ljo' macwa'. Ndo' mati 'u ts'aⁿ na cwe' jndaa' ljo' macwa' tincwjaa'ndyu' cwenta cwe' na cha'tso nnom macwa' x'ia', ee maco'ñom Ty'oo^ts'om jom.

⁴ ¿'Ñeeⁿ cwiluiindyu' na matsei'ncjoo'ndyu' ljo' mach'ee cwiiⁿcheⁿ x'ia' na matseyiu'? Ee nquii na matsa'ntjom jom nntso na aa xcwe aa tixcwe mach'eeⁿ. Nljoñeya tsaⁿñeeⁿ ee waa najndeiⁿ na matseixmaⁿ Jesús na matsa'ntjom jom.

⁵ M'aⁿ nn'aⁿ na cwitjeii'na cwenta na waa cwii xuee na t'maⁿti tseixmaⁿna' ndo' m'aⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ na cwila'tiuu na meiⁿquia xuee ñecwii xjeⁿ. Saā cwii cwii ts'aⁿ c'oom'tyeⁿ ts'om cantyja 'naaⁿ ñ'oom'waa'.

⁶ Ts'aⁿ na maqueⁿ na t'maⁿti cwii xuee, mach'eeⁿ na ljo' ee na matseit'maaⁿñê Nquii na matsa'ntjom jom. Ndo' ts'aⁿ na mach'ee na ñe'cwii xjeⁿ tseixmaⁿna', mach'ee na ljo' ee na matseit'maaⁿñê Nquii na matsa'ntjom juu. Ndo' ts'aⁿ na macwa' cha'tso nnom nantquie,

macwaaⁿ aⁿ jooⁿ na matseitⁿ maaⁿ ñê Nquii na matsaⁿ ntjom jom, ndoⁿ mañequiaaⁿ na quianlⁿ uaaⁿ Ty'oⁿots'om. Mati ts'aⁿ na cweⁿ jndaaⁿ nantquie na macwaⁿ mach'eeⁿ na ljoⁿ ee na matseitⁿ maaⁿ ñê Ty'oⁿots'om ndoⁿ mañequiaaⁿ na quianlⁿ uaaⁿ.

⁷ Ee tjaa 'ñeeⁿ jaa c'oom na wandoⁿ cweⁿ ee na l'ue ts'om nquii, ndoⁿ tjaa 'ñeeⁿ jaa c'oom na nncueⁿ ee na l'ue ts'om nquii.

⁸ Cantyja na tandooⁿ a, tandooⁿ a cweⁿ ee Je-sucristo, ndoⁿ cantyja na cwiwjaaya, ncwjaaya cantyja 'naaⁿ jom. Joⁿ chii aa na tandooⁿ a oo aa na nncwjaaya, maxjeⁿ m'aaⁿ ya cantyja 'naaⁿ jom.

⁹ Manc'e joⁿ na tueeⁿ eⁿ ndoⁿ tandoⁿ xcoom cha na nntseixmaaⁿ na matsaⁿ ntjoom jaa cha queⁿ na jom na cwiluiiñê na matsaⁿ ntjoom nn'aⁿ na jndaⁿ tjā ndoⁿ cwentaa nn'aⁿ na ta'ndoⁿ.

¹⁰ Saa 'u jeⁿ, ¿chiiu na xjeⁿ to 'u ñeⁿ cu'xeⁿ cwii nn'aⁿ na matseyuⁿ oo chiiu na m'aaⁿ na ticueeⁿ ts'omⁿ jom? Ee cha'tsondyo nncwinooⁿ jo nnom Cristo na nncu'xeeⁿ jaa.

¹¹ Ee mawaa ñ'oomⁿ Ty'oⁿots'om na teiljeii na matsonaⁿ:

Ja wandoⁿ a, matso nquii Ty'oⁿots'om,
nc'e naljoⁿ joⁿ chii cha'tsondye nn'aⁿ nnta'na
cantyena jo nooⁿ ya,
ndoⁿ nla't'maaⁿ ndyena Ty'oⁿots'om ñequio na jn-
dooⁿ cha'tsondye nn'aⁿ.

¹² Luaa waa cantyja 'naaⁿ ñ'oomⁿ ñeeⁿ, cwii cwi-
indyo ñnequiaaya cwenta nnoom cantyja 'naaⁿ ya.

Tintsa' na nntseilcwe'na' x'ia' na matseyu'

¹³ Joⁿ chii tacatsonaⁿ na nntioⁿ ñ'ooⁿ ya cwii ndoⁿ cwii nc'iaaya. 'O calaⁿ jndaⁿ yoⁿ na til'aⁿ yoⁿ cwii

nnom na jnaaⁿ jo' nntseicwachuu'ñena' juu ndo' nnts'aana' na nntseitjoõñe.

14 Nc'e na matseixma^{nya} ts'aⁿ na matseyiu'a ñ'eⁿ Jesucristo, jo' chii m'aaⁿtyeⁿ ts'oõⁿ na tjaa'naⁿ cwii nnom 'naⁿ na tilju' matseixma^{na}!. Saa xeⁿ na m'aaⁿ ts'aⁿ na matseituu na niom 'naⁿ na tilju', cantyja 'naaⁿ nquii tsaⁿñeeⁿ mach'eenaa' na tilju'na'.

15 Ee xeⁿ cwe' cantyja 'naaⁿ ljo' na macwa' matsei'ndaa'na' ntyjii cwii nn'aⁿ na matseyiu' ndo' na luaa' mache', tic'oom' na jnda ntyji' jom. Jo' chii tantsa' cwii na ya ntyji' macwa' nntsei'ndaa'na' cwii nn'aⁿ na tue' Cristo cwentaaⁿaⁿ.

16 Tiñe'quia'yo' na nncju'naaⁿñena' na nlaneiⁿ nn'aⁿ ñ'oom na tijo'ndyo nacjo'yo' ljo' na 'o nquiu'yo' na ya.

17 Ee juu na matsaⁿntjom Ty'oõts'om, nchii tomti waana' na nleijndaa' ljo' na wanaaⁿ na nntquia^aya oo na nncwa^aya. Matsaⁿntjoom jaa cha cantyja 'naaⁿ Espíritu Santo nnda^a nl'aaya yuu na maty'iomyana'. Ndo' mati na nnc'oõ^{nya} na neii^{nya} ndo' na meiⁿcwii ñomtiuu tic'oõ^{nya} jo nnoom.

18 Ts'aⁿ na luaa' mandi'ntjom nnom Cristo, cwi-jaawee' ntyjii Ty'oõts'om ñ'eⁿñê, ndo' mati neiiⁿ nn'aⁿ jom.

19 Cwe' nc'e jo' tsantyjoõya meiⁿnquia nnom na nnda^a nl'aaya na tical'ua^a ndia' ñequio nn'aa^{nya} na cwila'yuu'. Ee na nl'aaya na ljo' nnteijndeindyõ ntyja^a na nntsanajnda^aya na cwila'yuu'a.

20 Jo' chii tintseyiyui' ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ty'oõts'om na cwe' jndaa' cwii nnom nantquie na macwa'. Mayuu' cha'tso nnom nantquie lju' la'xma^{na}!,

saa tia matseixma^{nl} xeⁿ cantyja 'naa^{nl} cwii nnom na macwa' matsei'ndaa'na' ntyjii cwii x'ia' na matseiyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Ty'o^oots'om.

²¹ Yati na tinlqui' sei', tinc'ua' winom ndo' tintsal cwii nnom na cantyja 'naa^{nl} jo' nntseilcwe'tya'na' cwii x'ia' na matseiyu', oo na nntseiquioona' jom na nnts'aaⁿ jnaⁿ oo na nnts'aana' na tityeⁿ matseiyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Ty'o^oots'om.

²² Juu na matsei'yu' cantyja 'naa^{nl} ñ'oommei^{nl}, matsa'ntjomna' na c'oom'tye^{nl} cantyja 'naa^{nl}na' jo nnom Ty'o^oots'om. Ee jeeⁿ neii^{nl} ts'aⁿ na m'aa^{nl} ts'om na xcwe mach'ee cantyja 'naa^{nl} ñ'oommei^{nl} na tjaa meiiⁿ cwii na maco'tia'na' ntyjii.

²³ Saa ts'aⁿ na tijndaa'ya ntyjii aa mayuu' na ya na nlcwa' ts'aⁿ cwii nnom nantquie ndo' xeⁿ nlcwaaⁿaⁿ jo', nnts'aayuuna' jnaaⁿaⁿ waa, ee cha'tso ljo' na mach'ee ts'aⁿ ndo' ticaljeiiyaaⁿ aa mayuu' na ya jo', maxjeⁿ jnaⁿ jo' mach'eena'.

15

Cal'aaya cha'tso na cateijndeiindyō ntyjaa

¹ Jaa na tyeⁿ la'xmaaⁿya na cwila'yu'ya n'o^onya ñ'eⁿ Ty'o^oots'om cantyja 'naa^{nl} ñ'oommei^{nl}, joo nn'aⁿ na tityeⁿ cwila'yu'na cantyja 'naa^{nl} jo', lax-maaⁿya na cachōōya na cateijndei jona, nchii macandā cwijndōō'a cantyja 'naaⁿ ncjōōya.

² Cwii cwiindyō cal'aaya yuu na nncjaawee' n'om nc'iaaya, cha nnteijndeiina' jona, ndo' cha na nnc'oonajndana na cwila'yu'ya n'omna ñ'eⁿ Ty'o^oots'om.

³ Ee meiⁿ nquii Cristo tîcats'aaⁿ yuu na cjaawee' ntyjeeⁿ. Jom tjoom cha'xjeⁿ waa ljeii naquii' libro

Salmos na matsona': "Ñ'oomwi' na tyotuee' nn'a nacjo', mati ty'oomna' ja."

⁴ Ee cha'tso ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii tandyo xuee, teiljeiina' cha ca'moⁿna' ndaaya chiuu na c'ooⁿya jo nnoom. Teiljeiina' cha cantyja 'naaⁿ joona' nndaā nntsaantjooⁿya cantyja 'naaⁿaⁿ na ñecwii n'ooⁿya ndo' na nnc'ooⁿt'maaⁿndyo n'ooⁿya na nntyjaa' n'ooⁿya na nluii cha'tso chiuu t'maⁿ ljeii'ñeeⁿ.

⁵ Nquii Ty'oots'om na mañequiaaⁿ ndaaya na cwicantjaaa' n'ooⁿya jom, cateijneiⁿ 'o na ya c'om'yo' ñequio nc'iaa'yo' cha'xjeⁿ na l'ue ts'om Cristo Jesús,

⁶ cha na cha'tsondyo'ñ'eⁿyo' ñequio ñecwii jndyee'yo' na nla't'maaⁿndyo' Ty'oots'om Tsotye nquii Ta Jesucristo.

Cwindye nt'omcheⁿ nn'aⁿ ñ'oom naya

⁷ Jo' chii cato'ñoom'yo' nc'iaa'yo' cha'xjeⁿ Cristo maco'ñoom 'o, cha na nluiit'maⁿñe Ty'oots'om.

⁸ Luaa matsjoo ndaa'yo', Cristo jñoom na jndyondi'ntjoom ndaaⁿ nn'aⁿ judíos cha na nntseicandaā'ñê ñ'oom na tso Ty'oots'om ndaaⁿ welooya na nnts'aaⁿ ndo' mati cha m'moⁿna' na mayom'm.

⁹ Mati jndyo Cristo cha nn'aⁿ na nchii judíos nndaā nla't'maaⁿndyena Ty'oots'om na m'aaⁿ na wi' ts'oom joona. Ee matso ñ'oom'm na teiljeii: Maxjeⁿ nntseit'maaⁿndyo 'u quii'ntaaⁿ nn'aⁿ na nchii judíos.

Ntaya luantsa na nntseit'maaⁿñena' 'u.

¹⁰ Ndo' cwiicheⁿ ñ'oom na teiljeii matsona':

'O nn'aⁿ na nchii judíos, c'om'yo' na nei'yo' ñequio
nn'aⁿ na maqueⁿ Ty'oo^ts'om na cwiluiindye
cwentaaⁿaⁿ.

11 Mati mawaa cwiicheⁿ ñ'oom na teiljeii na mat-
sona':

Cha'tsondyo' 'o nn'aⁿ na nchii judíos cwiluiindyo',
cala't'maaⁿndyo' Ta Ty'oo^ts'om.

12 Ndo' mati teiljeii ñ'oom na tso Isaías:

Nch'ioo' Isaí nndei' ts'oom'ndaa,
jom nntseiwena' na nntsaⁿ'ntjoom nn'aⁿ na nchii
judíos cwiluiindye.

Joonaa nla'cantyjaa' n'omna jom.

13 Nquii Ty'oo^ts'om mañequiaaⁿ na cwicantyyaa'
n'ooⁿya. Macaⁿ'a na ññequiaaⁿ na nla'xmaⁿñ'eⁿ'yo'
na nei'yo' jo nnoom, ndo' na nnc'om'yo' na
tjañomtiuu m'aⁿ'yo' nc'e na cwilayu'yo' ñ'eⁿñê, cha
cantyya 'naaⁿ Espíritu Santo nntseicwaljoo'tina'
na laxmaⁿ'yo' na cwicantyyaa' n'om'yo' jom.

14 Cantyya 'naaⁿ 'o nn'aⁿya na cwila'yuu'yo', mat-
sei'noⁿ'a na cwila'xmaⁿ'yo' cha'tso nnom na nntei-
jndeiina' nc'iaa'yo'. Ndo' mati cwila'noⁿ'ya'yo'
cantyya 'naaⁿ ñ'oom na cwilayuu'a, hasta mati
nnda^a nnt'moⁿ'yo' joonaa' ndaa^a nc'iaa'yo'.

15 Saa ti'maaⁿ ts'ooⁿya na matseiljeiyya cartawaa
na m'aⁿ 'o nn'aⁿya na cwila'yuu'yo' cha tintsuu'
n'om'yo' joonaa'. Mats'aa naljo' nc'e cha'cwijom
cwii xuu na maju'na' nacjoya na cats'aaya.
Mats'aa na ljo' ee naya na mañequiaa Ty'oo^ts'om
na matseixmaⁿ.

16 Ndo' naljo', majo' na tqueeⁿ ja na
mandi'ntjoⁿya nnom Jesucristo quii'ntaaⁿ
nn'aⁿ na nchii judíos. Mañequiyya ñ'oom naya
'naaⁿ'aⁿ na macwji'n'maaⁿñê nn'aⁿ na cwila'ljo

Jesucristo naquii' n'om, cha ñnequiaya joona nnom Ty'ooots'om cha'xjeⁿ mañequiaa ts'aⁿ cwii ofrenda na nncó'ñoom, ee nquii Espíritu Santo jnda tqueⁿ ljoom'm joona.

17 Nc'e na matseyu'a ñ'eⁿ Cristo Jesús, mañequiaana' na neiⁿya na laa'ti' waa na mandí'ntjōⁿya nnom Ty'ooots'om.

18 Ticats'aana' ntyjii na nncwjii'a cwenta cwanti ya ts'iaaⁿ na nl'a nt'omcheⁿ, macanda ntyjiya na Ty'ooots'om ñeteil'uee'ñê ja na nncwantjōⁿya nn'aⁿ na nchii judíos cwentaaⁿaⁿ, cha nla'candaā'ndyena jo nnoom. Ñetantjōⁿya joona ñequio ñ'om'ndyōya, ndo' ñequio ljo' na ñenty'iaana chiuu waa na tyom'aaⁿya quii'ntaaⁿna.

19 Ndo' na luaa' waa, jnda seicandaā'ndyō na mañequia ñ'oom naya na macwji'n'maaⁿñe Cristo nn'aⁿ, tyots'aa na ljo' Jerusalén ñequio cha'tso ntyja hasta tue'ñoomna' ndyuaa Ilírico.

20 Luaa' waa na tyotseijndo na tyoñequiaya ñ'oom ndāā nn'aⁿ cantyja 'naaⁿ na cwilui'n'maaⁿndyena, tyots'aa ts'iaaⁿ yuu na tijoom ñejndye nn'aⁿ ñ'oom cantyja 'naaⁿ Cristo, cha nchii ts'iaaⁿ na jnda to' nt'omcheⁿ nntseicañjōⁿa.

21 Ee waa ñ'oom 'ndyoo Isaías na teiljeii cantyja 'naaⁿ Cristo, toom:

Nn'aⁿ na tijoom ñenty'iaa jom nndyena cantyja 'naaⁿa.

Ndo' joo nn'aⁿ na tijoom ñejndye cantyja 'naaⁿaⁿ, nla'noⁿa.

Ñe'cjaa Pablo Roma

22 Nc'e ts'iaaⁿmeiⁿl, jndye xuee tyotseicu'na' ja na nncuacañooⁿya 'o na m'aⁿ'yo' Roma.

23 Saa je' ticaⁿna' na ñequii'cheⁿ nñ'aⁿ ñjaaⁿ. Ndo' nc'e na majndye ndyu matseiqueeⁿna' ts'ooⁿya na ñe'cjocandoo'a 'o,

24 jo' chii na matseitiuuya na nncwinooⁿya na m'aⁿ'yo' quia na nncjōya ndyuua España, ndo' xeⁿ jnda tquiaana' na neiⁿya na mam'aaⁿtjooⁿya cwantindyō xuee, quia jo' mancjo'ti'yo' nnteijn-dei'yo' na nncjō ncjōtya.

25 Saa jojndyaaya Jerusalén, ee jon'oⁿya cwii na nnteijndeiina' nn'aⁿya nn'aⁿ judíos na cwila'yu' na m'aⁿ jo' jo'.

26 Ee nn'aaⁿya na m'aⁿ ndyuua Macedonia ñequio Acaya jnda jla'tjomna tsjo'ñjeeⁿ na nla'cwanomna na matei'jndeiiina' nn'aaⁿya na cwila'yu' na jeeⁿ jñeeⁿndye na m'aⁿ Jerusalén.

27 Ee jla'tiuuna na nl'a naya'ñeeⁿ nn'aⁿ jndíos na cwilayu', ndo' maty'iomna' na ljo' cal'ana ee cha'cwijom na cho'jnaⁿna ndaa naⁿñeeⁿ, ee cwicandaana na cwicalui'n'maaⁿndyena nc'e nn'aⁿ judíos. Jo' chii matsona' na catei'jndeiiina naⁿñeeⁿ 'naⁿ na macaⁿna'.

28 Ndo' quia na jnda seicandaa'ndyo ts'iaaⁿmeiⁿl, ndo' xeⁿ jnda ljo tsjo'ñjeeⁿñeeⁿ lueena, quia ljo' nncwinooⁿya na m'aⁿ'yo' na jo ndyuua España.

29 Ee ntyjiiyaya quia na nncuaya na m'aⁿ'yo', jeeⁿ ya nntio'naaⁿñe Cristo 'o na ñnequiaya ñ'oom'm ndaa'yo'.

30 'O nn'aⁿ na cwila'yu'yo', nc'e Taya Jesucristo ndo' cantyja 'naaⁿl na mañequiaa Espíritu Santo na wi' n'ooⁿya nc'iaaya, macaⁿna' na queⁿndyo'

na calajomndyo' ñ'e'ndyo na nlanaaⁿya nnom Ty'o^ots'om cantyja 'naⁿya.

³¹ Cataⁿ'yo' nnoom na nlui'n'maaⁿndyo luee joo nn'aⁿ na m'aⁿ ts'ondaa Judea na tiñe'cala'yu'. Ndo' mati joo nn'aⁿ cwentaaⁿ'aⁿ na m'aⁿ Jerusalén nnc-jaawee' n'omna na nnto'ñoomna naya na joñ'oⁿ cwentaana.

³² Cha xeⁿ na Ty'o^ots'om l'ue ts'om nncue'cañooⁿya 'o ñequio na neiⁿya, ndo' na nnty'iaya 'o nnts'aana' jndaa'jom na nncwajndyaya.

³³ Nquii Ty'o^ots'om na mañequiaa na tjaa'naⁿ ñomtiuu cwic'o^oya jo nnoom, c'oomñê ñ'e'ndyo' na cha'tsondyo'. Amén.

16

Mañequiaa Pablo na xmaⁿndye nn'aⁿ

¹ Cal'a'yo' cwii naya'ñeeⁿ na cateijndei'yo' nomnn'aaⁿya Febe. Jom mandi'ntjoom quii'ntaaⁿ tmaaⁿ' nn'aⁿ na macwji' Ty'o^ots'om cwentaaⁿ'aⁿ tsjoom Cencrea.

² Cato'ñoom'yo' jom ñequio xuee' Nquii na cwiluiñe na matsa'ntjom jaa cha'xjeⁿ na macaⁿ'na' na cal'aa jaa nn'aⁿ na cwilayu'ya n'o^oya ñ'e' Ty'o^ots'om. Ndo' catei'jndei'yo' jom ñequio meiⁿ'nquia nnom na macaⁿ'na'. Ee jom jndye nn'aⁿ jndā ñeteijneiⁿ, ndo' mati ja.

³ Quia'yo' na xmaⁿñe Priscila ñ'eⁿ ti'Aquila. Jona cwila'jomndyena ts'iaaⁿ 'naaⁿ' Cristo Jesús ñ'e'ndyo.

⁴ Ee seiteincuu'ñena' cantyja na m'aⁿ'na, cwe' cha calui'n'maaⁿndyo ja. Jo' chii cha'tso ntmaaⁿ' nn'aⁿ na macwji' Ty'o^ots'om cwentaaⁿ'aⁿ na nchii

judíos cwiñequia na quianl'uuaa' Ty'oots'om cantyja 'naaⁿna, ndo' mati ja.

⁵ Mati quia'yo' na xmaⁿndye tmaaⁿl nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿl'aⁿ na cwitjomndye w'aana. Xmaⁿñe Epeneto, tsaⁿ na jeeⁿ jnda ntyji-
iya. Jom ts'aⁿ najndyee na seiyu' ñ'eⁿ Cristo ndyuuaa Acaya.

⁶ Candu'yo' xmaⁿñe María. Jom jeeⁿ jndye ts'iaaⁿ na s'aaⁿ quii'ntaaⁿyo'.

⁷ Candu'yo' na xmaⁿndye nn'aⁿ na ñecwii tsjaaⁿ ñ'eⁿndyo juu Andrónico ñ'eⁿ Junias. Maljoyu ñet'ooⁿya w'aancjo ñ'eⁿndyena. Jnda nquiu apóstoles jona. Jona tyuaa'ti jla'yu'na ñ'eⁿ Cristo, nchiiti ja.

⁸ Candu'yo' nnom ti'x'iaya Amplias xmaⁿñê. Ee na jnda ntyjeeⁿ Ta Jesús, mati na jeeⁿ wi' ts'ooⁿya jom.

⁹ Ndo' xmaⁿñe Urbano. Jom matseijomñê ts'iaaⁿ 'naaⁿl Cristo ñ'eⁿndyo. Ndo' mati xmaⁿñe Estaquis, jom jeeⁿ wi' ts'ooⁿya.

¹⁰ Candu'yo' na xmaⁿñe Apeles. Cantyja na mach'eeⁿ jnda teitquiao' na matseyu'ya ts'oom ñ'eⁿ Cristo. Ndo' mati xmaⁿndye nn'aaⁿl Aristóbulo.

¹¹ Xmaⁿñe Herodión tsaⁿ na mañe'cwii tsjaaⁿ jâ ñ'eⁿñe. Ndo' xmaⁿndye nn'aaⁿl Narciso na m'aⁿna cantyja 'naaⁿl Jesucristo.

¹² Xmaⁿñe nomnn'aaⁿya Trifena ñ'eⁿ Trifosa na cwil'ana ts'iaaⁿ 'naaⁿl Ta Jesucristo. Ndo' xmaⁿñe nomnn'aⁿya Pérsida, jom jeeⁿ jnda ntyjiiya. Jeeⁿ maqueⁿñê na mach'eeⁿ ts'iaaⁿ 'naaⁿl Ta Jesús.

¹³ Xmaⁿñe Rufo. Jom jeeⁿ t'maⁿ matseixmaaⁿ cantyja 'naaⁿl Ta Jesucristo. Ndo' mati xmaⁿñe

tsoñeeⁿ. Juu jnda ntyjiiya cha'cwijom ntyjii na tsondyo nncō.

14 Mati cal'a'yo' cwii naya'ñeeⁿ na candu'yo' na xmaⁿñe Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes ñequio nn'aⁿ na cwila'yu' na m'aⁿ ñ'eⁿndyena.

15 Candu'yo' na xmaⁿñe Filólogo, Julia, Nereo, ñequio nomtyjeeⁿ, ñequio Olimpás, ñequio cha'tso nn'aⁿ na macwji' Ty'ōōts'om cwentaaⁿaⁿ na m'aⁿ ñ'eⁿndyena.

16 Quia'yo' na xmaⁿndyo' ntyjee'yo' ñequio na xcwee' n'om'yo' na cwitaⁿ'yo' luee'yo'. Ticwii tmaaⁿ nn'aⁿ na macwji' Ty'ōōts'om cwentaaⁿaⁿ ñ'eⁿ Cristo ndyuaameiiⁿ cwila'cwanomna na xmaⁿndyo'.

17 'O nn'aⁿya na cwila'yu'yo', mats'aa ty'oo ndaa'yo' na queⁿndyo' cwenta cantyja 'naaⁿ joo nn'aⁿ na cwil'a na cwitoⁿ'ndye nn'aⁿ tmaaⁿ 'o, na cwil'ana na cwila'tjoōndye nc'iaa'yo' jo nnom Ty'ōōts'om. Ee ñ'oom na cwit'mōōⁿ naⁿñeeⁿ tix-cwe m'aⁿna' ñ'eⁿ ñ'oom na jnda t'mōōⁿya ndaa'yo'. Catjei'ndyo' cantyja 'naaⁿ naⁿñeeⁿ,

18 ee ticala'xmaⁿna nn'aⁿ na cwindye'ntjom nnom nquii Ta Jesucristo. Naⁿñeeⁿ ticatuee'ndyecjena cantyja 'naaⁿaⁿ. Macanda na cwijndoo'na ljo' na macaⁿna' nquieena. Cwila'neiⁿna ñ'oom ca'naaⁿ na jeeⁿ neiⁿncoo' jona', saā joo ñ'oom'ñeeⁿ cwinquio'nn'aⁿna' joo nn'aⁿ na ticuee' na cwila'nōⁿ.

19 Saā jnda t'om ñ'oom cantyja 'naⁿ'yo' na 'o cwitue'ndyo'cje'yo' nnom ñ'oom na xcwe. Jo' na mañequiaana' na jeeⁿ neiⁿya. Ndo' l'ue ts'ōōⁿ na

c'om'c'eendyo' na nl'a'yo' ljo' na majo'ndyo', nchii nl'a'yo'yo' yuu na tis'a.

20 Nquii Ty'ooots'om na mañequiaaⁿ na meiⁿcwii ñomtiuu tic'oqⁿya jo nnoom, mawaa xjeⁿ na nnts'aaⁿ na nntseicachquiaañena' Satanás nacjee' nc'ee'yo'. Juu naya na tseixmaⁿ Jesucristo, c'omna' ñ'eⁿndyo'.

21 Timoteo na ñ'eⁿ cwil'aayâ ts'iaaⁿ 'naaⁿ Ty'ooots'om, matseicwanoom na xmaⁿndyo'. Mati Lucio, Jasón, ndo' Sosípater, nn'aⁿ na mañecwii tsjaaⁿ ja ñ'eⁿndye cwilacwanomna na xmaⁿndyo'.

22 Maja Tercio matseicwanomⁿ na xmaⁿndyo' ñequio xuee' Ta Jesús. Cartawaañe matseiljeiya na matseicwanom Pablo na m'aⁿyo'.

23 Matseicwanom Gayo na xmaⁿndyo'. Ja Pablo m'aaⁿya waⁿaⁿ na mateix'eeⁿ ja. Ndo' mañjaaⁿ cwitjomndye nn'aⁿ na cwila'yu'. Ndo' mati Erasto matseicwanoom na xmaⁿndyo'. Jom tsaⁿcoñom s'om tsjoomwaa. Mati juu nn'aⁿya Cuarto matseicwanoom na xmaⁿndyo'.

24 Ty'ooots'om quiaaⁿ na c'oom naya na matseixmaⁿ Ta Jesucristo ñ'eⁿ cha'tsondyo' 'o. Amén.

Pablo malcwii'nnaaⁿaⁿ Ty'ooots'om

25 Ndo' je', cwila't'maaⁿndyo Ty'ooots'om. Jom waa najneiⁿ na nnts'aaⁿ na nnc'om'jnda'ti'yo' cantyja 'naaⁿ ñ'oom naya na mañequiaya na cwilui'n'maaⁿndye nn'aⁿ ndo' nc'e ñ'oom na ma'moqⁿya cantyja 'naaⁿ Jesucristo. Ndo' na luaa' waa, matseijomna' ñequio juu na cwe' wanty'iuu' tyom'aaⁿna' xjeⁿ cwitjoocheⁿ na ncuua tsjoomnancue.

²⁶ Saa je' je' cwiwitquioo' xcweyana' ndaa nn'aⁿ ee ñ'oom' Ty'o^oots'om na teiljeii na tyola'neiⁿ profetas na tyondye'ntjom nnoom, cantyjati xjeⁿ na tyotsa'ntjom Nqueⁿ na ticantycwii na m'aaⁿ. Juu ñ'oom waanty'iuu'ñeeⁿ jnda seicanooⁿ cha nn'aⁿ meiⁿnquia ndyuaa nnda^a nla'yu'na ndo' nla'candana jo nnoom.

²⁷ Nnom nquii Ty'o^oots'om na ñecwiiñê, na tja-cantya na jndo' ts'oom, ñecwiitco caluiit'maⁿñê nc'e Jesucristo. Amén.

Ñ'oⁿ xco na tq^en ty'o^ots'om cantxja 'naa'
Jesucristo
New Testament in Amuzgo, Guerrero
(MX:amu:Amuzgo, Guerrero)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guerrero Amuzgo (Amuzgo, Guerrero)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amuzgo, Guerrero

amu

Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amuzgo, Guerrero

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

3a693cf5-26ad-5db1-89e8-29e6d3f52b61